

Na temelju svoje nadležnosti iz članka 59. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Odbor za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora na 40. sjednici održanoj 12. veljače 2013., utvrdio je pročišćeni tekst Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji. Pročišćeni tekst zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji obuhvaća (»Narodne novine«, br. 174/04.), Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 92/05.), Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 2/07.), Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 107/07.), Zakon o izmjeni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 65/09.), Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 137/09.), Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 146/10.), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 55/11.) i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12.) u kojima je utvrđeno vrijeme njihova stupanja na snagu.

Klasa: 561-01/12-01/02

Zagreb, 12. veljače 2013.

Predsjednica

Odbora za zakonodavstvo

Hrvatskoga sabora

Ingrid Antičević Marinović, v. r.

ZAKON

O PRAVIMA HRVATSKIH BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI (pročišćeni tekst)

GLAVA I.

TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji te uvjeti i postupak za ostvarivanje tih prava.

Članak 2.

(1) Hrvatski branitelj iz Domovinskog rata je osoba koja je kao dragovoljac i pripadnik Oružanih snaga Republike Hrvatske (ZNG, Hrvatske vojske, Ministarstva obrane, Policije, Ministarstva unutarnjih poslova, Hrvatskih obrambenih snaga (HOS-a) te pripadnik naoružanih odreda Narodne zaštite koji je u njima proveo najmanje 5 mjeseci do 24. prosinca 1991. godine), organizirano sudjelovala u obrani neovisnosti, teritorijalne cjelovitosti, odnosno suvereniteta Republike Hrvatske u bilo kojem razdoblju Domovinskog rata (u daljnjem tekstu: hrvatski branitelj iz Domovinskog rata).

(2) Pod sudjelovanjem u obrani neovisnosti, teritorijalne cjelovitosti, suvereniteta Republike Hrvatske, odnosno vrijeme neposredne ugroženosti suvereniteta Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: obrana suvereniteta Republike Hrvatske), u smislu stavka 1. ovoga članka, podrazumijeva se oružani otpor agresoru i djelovanje u izravnoj svezi s tim otporom (odlazak u postrojbu, na borbeni položaj i povratak te obuka i priprema za odlazak na bojište) u vremenu od 5. kolovoza 1990. do 30. lipnja 1996.

(3) Dragovoljac iz Domovinskog rata je hrvatski branitelj iz Domovinskog rata koji je sudjelovao u obrani njezina suvereniteta najmanje 100 dana u razdoblju od 5. kolovoza 1990. do 15. siječnja 1992.

(4) Dragovoljac iz Domovinskog rata je i hrvatski branitelj iz Domovinskog rata koji je sudjelovao u obrani njezina suvereniteta najmanje 30 dana u razdoblju od 5. kolovoza 1990. do 15. siječnja 1992. ukoliko:

– nije imao obvezu sudjelovanja u pričuvnom sastavu ili

– nije regulirao obvezu služenja vojnog roka.

(5) Dragovoljac iz Domovinskog rata je i u obrani suvereniteta Republike Hrvatske zatočeni ili nestali hrvatski branitelj iz Domovinskog rata, i smrtno stradali hrvatski branitelj iz Domovinskog rata koji je poginuo u obrani suvereniteta Republike Hrvatske ili je ubijen prilikom zatočenja ili u neprijateljskom logoru u obrani suvereniteta Republike Hrvatske, koji je umro od posljedica rane ili ozljede zadobivene u obrani suvereniteta Republike Hrvatske, koji je umro od posljedica bolesti, pogoršanja bolesti ili pojave bolesti u obrani suvereniteta Republike Hrvatske i koji je izvršio samoubojstvo kao posljedicu psihičke bolesti uzrokovane sudjelovanjem u obrani suvereniteta Republike Hrvatske do 15. siječnja 1992. godine, ako je njegovo sudjelovanje u obrani suvereniteta Republike Hrvatske započelo najkasnije 8. listopada 1991. godine u slučajevima iz stavka 3. ovoga članka, odnosno ako je njegovo sudjelovanje u obrani suvereniteta Republike Hrvatske započelo najkasnije 16. prosinca 1991. godine u slučajevima iz stavka 4. ovoga članka.

Odredbom članka 1. Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 107/07.) stupio na snagu 19. listopada 2007., iza stavka 4. dodan je novi stavak 5.

Odredbom članka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., stavak 5. je izmijenjen.

(6) Status hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata iz stavka 1. ovoga članka i status dragovoljca iz Domovinskog rata iz stavka 3., 4. i 5. ovoga članka dokazuju se potvrdom Ministarstva obrane, odnosno Ministarstva unutarnjih poslova.

Odredbom članka 1. Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 107/07.) stupio na snagu 19. listopada 2007., dosadašnji stavak 5. postao je stavak 6.

Odredbom članka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., u stavku 6. iza riječi: »iz stavka 1. ovoga članka« dodane su riječi: »i status dragovoljca iz Domovinskog rata iz stavka 3., 4. i 5. ovoga članka«, a riječ: »dokazuje« zamijenjena je riječju: »dokazuju«.

Članak 3.

(1) Smrtno stradali hrvatski branitelj iz Domovinskog rata je hrvatski branitelj koji je:

1. poginuo u obrani suvereniteta Republike Hrvatske tijekom Domovinskog rata u razdoblju utvrđenom člankom 2. stavkom 2. ovoga Zakona,

2. ubijen prilikom zatočenja ili u neprijateljskom logoru,

3. umro od posljedica rane ili ozljede zadobivene u obrani suvereniteta Republike Hrvatske, a najkasnije do 31. prosinca 1997.,

4. umro od posljedica bolesti, pogoršanja bolesti ili pojave bolesti u obrani suvereniteta Republike Hrvatske najkasnije do 31. prosinca 1997. godine, a nakon toga roka uzročna veza između smrti i sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske utvrđena je u postupku vještačenja u ustanovama za vještačenje, odnosno pred nadležnim vijećem liječničkog povjerenstva,

Odredbom članka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., u članku 3. točka 4. je izmijenjena.

5. izvršio samoubojstvo kao posljedicu psihičke bolesti uzrokovane sudjelovanjem u obrani suvereniteta Republike Hrvatske,

6. umro kao HRVI iz Domovinskog rata I. skupine s priznatim pravom na doplatak za njegu i pomoć druge osobe od posljedica rane ili ozljede zadobivene u obrani suvereniteta Republike Hrvatske, ili je umro uslijed bolesti koja je nastala kao posljedica oštećenja organizma uslijed rane ili ozljede na temelju koje mu je bio priznat status HRVI iz Domovinskog rata I. skupine s pravom na doplatak za njegu i pomoć druge osobe po tome osnovu.

Odredbom članka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., u članku 3. točka 6. je izmijenjena.

(2) Smrtno stradalim osobama u obrani suvereniteta Republike Hrvatske smatraju se i pripadnici medicinskog osoblja, ratni izvjestitelji, pripadnici vatrogasnih postrojbi, pomorci, članovi posada brodova trgovačke mornarice i druge osobe koje su po nalogu nadležnih tijela državne vlasti Republike Hrvatske u Domovinskom ratu u obavljanju vojnih ili drugih dužnosti u obrani suvereniteta Republike Hrvatske poginule, ubijeni prilikom zatočenja ili u neprijateljskom logoru ili umrli od posljedica rane ili ozljede zadobivene pri obavljanju tih dužnosti.

(3) Status člana obitelji osoba iz stavka 2. ovoga članka kao i prednost u ostvarivanju prava priznaje se sukladno članku 6. ovoga Zakona.

(4) Članovima obitelji osoba iz stavka 2. ovoga članka, kada ispune propisane uvjete, pripadaju sljedeća prava iz ovoga Zakona:

- pravo na obiteljsku invalidninu,
- pravo na povećanu obiteljsku invalidninu,
- pravo na uvećanu obiteljsku invalidninu.

Odredbom članka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., dodani su stavci 3. i 4.

Članak 4.

(1) Zatočeni ili nestali hrvatski branitelj iz Domovinskog rata je hrvatski branitelj iz Domovinskog rata koji je u obrani suvereniteta Republike Hrvatske zatočen u neprijateljskom logoru ili zatvoru najmanje 3 dana ili je nestao u Domovinskom ratu.

(2) Zatočena ili nestala osoba iz članka 3. stavka 2. ovoga Zakona je osoba koja je zatočena u neprijateljskom logoru ili zatvoru najmanje 3 dana ili je nestala prilikom obavljanja vojnih i drugih dužnosti po nalogu nadležnih tijela državne vlasti Republike Hrvatske u Domovinskom ratu.

(3) Status člana obitelji osoba iz stavka 2. ovoga članka kao i prednost u ostvarivanju prava priznaje se sukladno članku 6. ovoga Zakona.

(4) Članovima obitelji osoba iz stavka 2. ovoga članka, kada ispune propisane uvjete, pripadaju sljedeća prava iz ovoga Zakona:

- pravo na novčanu naknadu obiteljske invalidnine,
- pravo na novčanu naknadu povećane obiteljske invalidnine,
- pravo na novčanu naknadu uvećane obiteljske invalidnine.

Odredbom članka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., u članku 4. iza stavka 2. dodani su stavci 3. i 4.

Članak 5.

(1) Hrvatski ratni vojni invalid iz Domovinskog rata (u daljnjem tekstu: HRVI iz Domovinskog rata) je hrvatski branitelj iz Domovinskog rata kojem je organizam oštećen najmanje 20% zbog rane ili ozljede koju je zadobio u obrani suvereniteta Republike Hrvatske, odnosno kao zatočenik u zatvoru ili neprijateljskom logoru u Domovinskom ratu. Smatra se da je oštećenje organizma zatočenika u neprijateljskom logoru na toj osnovi najmanje 20% trajno.

(2) HRVI iz Domovinskog rata je i hrvatski branitelj iz Domovinskog rata kojem je organizam oštećen najmanje 20% zbog bolesti, a bolest, pogoršanje bolesti, odnosno pojava bolesti neposredna je posljedica sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske u Domovinskom ratu.

(3) Prava HRVI iz Domovinskog rata utvrđena ovim Zakonom ostvaruje i osoba (medicinsko osoblje, ratni izvjestitelji, pripadnici vatrogasnih postrojbi, pomorci, članovi posade brodova trgovačke mornarice i druga osoba) kojoj je organizam oštećen za najmanje 20% zbog rane ili ozljede koju je zadobila pri obavljanju vojnih ili drugih dužnosti po nalogu nadležnih tijela državne vlasti Republike Hrvatske u obrani suvereniteta Republike Hrvatske u Domovinskom ratu ili kao zatočenik u neprijateljskom logoru u Domovinskom ratu.

(4) Osobi iz stavka 3. ovoga članka, kada ispuni propisane uvjete, pripadaju sljedeća prava iz ovoga Zakona:

- pravo na osobnu invalidninu
- pravo na posebni doplatak
- pravo na doplatak za njegu i pomoć druge osobe
- pravo na ortopedski doplatak
- pravo na naknadu troškova prijevoza.

Odredbom članka 4. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., iza stavka 3. dodan je novi stavak 4.

(5) HRVI iz Domovinskog rata je i stranac kojem je kao hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata organizam oštećen najmanje 20% zbog rane ili ozljede koju je zadobio u obrani suvereniteta Republike Hrvatske ili kao zatočenik u neprijateljskom logoru ili zbog bolesti, a bolest, pogoršanje bolesti, odnosno pojava bolesti neposredna je posljedica sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske.

Odredbom članka 4. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., dosadašnji stavak 4. postao je stavak 5.

Članak 6.

(1) Članovima obitelji smrtno stradalog, zatočenog ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, prema ovom Zakonu, smatraju se bračni drug, djeca rođena u braku ili izvan braka, posvojena djeca i pastorčad (članovi uže obitelji), roditelji, očuh, maćeha i posvojitelj.

(2) Članom uže obitelji smrtno stradalog, zatočenog ili nestaloga hrvatskog branitelja prema ovome Zakonu smatra se i izvanbračni drug koji je s hrvatskim braniteljem iz Domovinskog rata do njegove smrti, zatočenja ili nestanka živio u zajedničkom kućanstvu najmanje tri godine.

(3) Status izvanbračne zajednice iz stavka 2. ovoga članka utvrđuje se u izvanparničnome sudskom postupku.

(4) Prednost u ostvarivanju prava između članova obitelji iz stavka 1. i 2. ovoga članka utvrđuje se prema propisima o nasljeđivanju. Članovi obitelji iz istoga nasljednog reda ostvaruju pravo prema međusobnom sporazumu. Ako se sporazum ne postigne, prednost u ostvarivanju prava ima član obitelji iz istoga nasljednog reda koji je s hrvatskim braniteljem iz Domovinskog rata živio u zajedničkom kućanstvu.

(5) Novčana prava iz ovoga Zakona pripadaju članovima obitelji istog nasljednog reda iz stavaka 1. i 2. ovoga članka u jednakim sukorisničkim dijelovima kada nije moguće utvrditi prednost u ostvarivanju prava iz stavka 4. ovoga članka.

Odredbom članka 5. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., iza stavka 4. dodan je novi stavak 5.

(6) Očuh i maćeha ostvaruju prava prema ovom Zakonu ako su hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata uzdržavali ili je hrvatski branitelj njih uzdržavao najmanje pet godina prije smrti.

(7) Pastorak je osoba koja nema živoga jednog od roditelja ili su roditelju oduzeta roditeljska prava pravomoćnom presudom suda, a hrvatski branitelj iz Domovinskog rata ga je uzdržavao najmanje godinu dana prije smrtnog stradavanja, zatočenja ili nestanka.

Odredbom članka 5. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., dosadašnji stavci 5. i 6. postali su stavci 6. i 7.

Članak 7.

Za osobe iz članka 1. ovim se Zakonom uređuju:

1. pravo na zdravstvenu zaštitu,

2. prava iz mirovinskog osiguranja,

– pravo na starosnu mirovinu i prijevremenu starosnu mirovinu,

– pravo na invalidsku mirovinu,

- prava na temelju preostale radne sposobnosti,
  - pravo na obiteljsku mirovinu,
  - pravo na najnižu mirovinu,
  - pravo na staž osiguranja ili posebni staž,
3. pravo na doplatak za djecu,
  4. pravo na zapošljavanje,
  5. pravo na stambeno zbrinjavanje,
  6. pravo na dionice, odnosno udjele u trgovačkim društvima bez naplate,
  7. ostala prava.

Članak 8.

Prava iz ovoga Zakona koja se ostvaruju na osnovi oštećenja organizma, smrtnog stradavanja člana obitelji te materijalnih i drugih potreba korisnika jesu:

- prava na osnovi oštećenja organizma:
  1. osobna invalidnina,
  2. doplatak za njegu i pomoć druge osobe,
  3. ortopedski doplatak,
  4. medicinska, odnosno fizikalna rehabilitacija,
  5. naknada troškova prijevoza,
  6. jednokratna novčana pomoć.
- prava na osnovi gubitka, zatočenja ili nestanka člana obitelji:
  1. obiteljska invalidnina,
  2. povećana obiteljska invalidnina,
  3. uvećana obiteljska invalidnina,
  4. prava članova obitelji zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata,
  5. prava članova obitelji iza smrti HRVI iz Domovinskog rata.

– prava na osnovi materijalnih i drugih potreba korisnika:

1. posebni doplatak,
2. usluge osobe za pružanje njege i pomoći,
3. opskrbnina,
4. doplatak za pripomoć u kući,
5. prednost pri smještaju u umirovljeničke domove,
6. obilježavanje mjesta masovnih grobnica žrtava iz Domovinskog rata,
7. osiguravanje troškova pogreba uz odavanje vojne počasti.

Članak 9.

(1) Na pitanja u svezi s pravima iz članka 7. i 8. ovoga Zakona, uvjetima za stjecanje, korištenje i prestanak tih prava te s postupkom njihova ostvarivanja, koja nisu uređena ovim Zakonom, primjenjuju se posebni zakoni i drugi propisi koji uređuju odnosna prava.

(2) Prava prema ovome Zakonu ostvaruju državljani Republike Hrvatske, a strani državljani samo ako ih ne ostvaruju od države čiji su državljani ili od države na čijem području imaju prebivalište.

Članak 10.

(1) Ne mogu ostvariti prava iz ovoga Zakona osobe koje su oštećenja organizma zadobile kao pripadnici, pomagači ili suradnici neprijateljskih vojnih i paravojnih postrojbi kao i osobe koje su osuđene pravomoćnom sudskom presudom zbog sudjelovanja u neprijateljskim vojnim i paravojnim postrojbama ili zbog ugrožavanja ustavnog poretka i sigurnosti Republike Hrvatske, kao ni članovi njihovih obitelji.

(2) Prava utvrđena ovim Zakonom ne mogu ostvariti ni osobe koje su se u Domovinskom ratu same ranile radi izbjegavanja vojne obveze, niti osobe za koje je u odgovarajućem postupku utvrđeno da su samovoljno ili bez dopuštenja nadležnog zapovjednika napustile postrojbu u bilo kojem razdoblju ili se nisu odazvale mobilizaciji.

(3) Zaporeke iz stavka 1. i 2. ovoga članka odnose se i na priznavanje statusa hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata.

(4) Osobe imaju pravo na status hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata za razdoblje sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske koje nije obuhvaćeno zaprekama iz stavka 2. ovoga članka.

Odredbom članka 6. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., iza stavka 3. dodan je stavak 4.

GLAVA II.

1. PRAVO NA ZDRAVSTVENU ZAŠTITU

Članak 11.

(1) Hrvatski branitelj iz Domovinskog rata pravo na zdravstvenu zaštitu i druga prava iz osnovnoga zdravstvenog osiguranja ostvaruje na način i prema uvjetima utvrđenim Zakonom o zdravstvenom osiguranju i propisima donijetim na temelju toga Zakona.

(2) Od sudjelovanja u pokriću dijela troškova zdravstvene zaštite (participacija) oslobađaju se članovi obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, članovi obitelji zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, HRVI iz Domovinskog rata i hrvatski branitelji iz Domovinskog rata s utvrđenim oštećenjem organizma od najmanje 30%.

Članak 12.

(1) Hrvatski branitelj iz Domovinskog rata kojemu je rana, ozljeda, bolest, pogoršanje bolesti, odnosno pojava bolesti neposredna posljedica sudjelovanja u Domovinskom ratu ima pravo na potpunu medicinsku rehabilitaciju, pravo na sva potrebna ortopedska i druga pomagala, lijekove i liječenje bez naknade (participacije), te pravo prvenstva na korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu s pratnjom druge osobe, ako mu je potrebno takvo liječenje koje se ne može obaviti u Republici Hrvatskoj.

(2) Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje obvezan je osigurati hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata ortopedsko pomagalo najkasnije u roku 30 dana od primitka zahtjeva nadležne zdravstvene ustanove koja je utvrdila vrstu potrebnoga ortopedskog pomagala nakon završenog liječenja. Ako se ortopedsko pomagalo izrađuje po mjeri, navedeni rok produljuje se za najviše 60 dana.

(3) Prava iz stavka 1. ovoga članka koja Zakonom o zdravstvenom osiguranju i propisima donesenim na temelju njega nisu utvrđena kao standard prava iz osnovnoga zdravstvenog osiguranja, hrvatski branitelj iz Domovinskog rata ostvaruje na način i po postupku propisanom općim aktom koji donosi ministar branitelja uz suglasnost ministra zdravstva i socijalne skrbi.

Odredbom članka 46. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., riječi: »ministar obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti« u odgovarajućem padežu zamijenjene su riječima: »ministar branitelja« u odgovarajućem padežu.

2. PRAVA IZ MIROVINSKOG OSIGURANJA

Pravo na starosnu mirovinu

Članak 13.

Hrvatski branitelj iz Domovinskog rata ostvaruje pravo na starosnu mirovinu pod uvjetom i na način propisan Zakonom o mirovinskom osiguranju, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Članak 14.

(1) Hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata koji na temelju navršenoga mirovinskog staža ostvari pravo na starosnu mirovinu manju od mirovine koja bi mu pripadala za 40 godina mirovinskog staža osobni bod povećava se ovisno o vremenu provedenom u Domovinskom ratu, i to:

1. hrvatskom branitelju do 12 mjeseci za 10%
2. hrvatskom branitelju od 12 do 24 mjeseci za 15%
3. hrvatskom branitelju od 24 do 36 mjeseci za 20%
4. hrvatskom branitelju od 36 do 48 mjeseci za 25%
5. hrvatskom branitelju od 48 i više mjeseci za 30%
6. dragovoljcu iz Domovinskog rata za 30%.

(2) Tako povećana mirovina ne može iznositi više od mirovine određene na temelju 40 godina ukupnoga mirovinskog staža.

(3) Hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata koji ostvari pravo na prijevremenu starosnu mirovinu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, tako određena mirovina povećava se za odgovarajući postotak iz stavka 1. točke 1. – 6. ovoga članka, ovisno o vremenu provedenom u Domovinskom ratu.

Pravo na invalidsku mirovinu

Članak 15.

(1) HRVI iz Domovinskog rata kod kojega je nastao trajni gubitak radne sposobnosti (opća nesposobnost za rad) ili kod kojeg je nastala profesionalna nesposobnost za rad kao posljedica ranjavanja, ozljede, zatočeništva u logoru, bolesti, pogoršanja bolesti, odnosno pojave bolesti zadobivene u obrani suvereniteta Republike Hrvatske ima pravo na invalidsku mirovinu.

Odredbom članka 1. Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 137/09.) stupio na snagu 21. studenoga 2009., stavak 1. je izmijenjen.

(2) Ako je opća nesposobnost za rad ili profesionalna nesposobnost za rad djelomično prouzročena ranjavanjem, ozljedom, zatočeništvom, bolesti, pogoršanjem bolesti, odnosno pojavom bolesti zadobivene u obrani suvereniteta Republike Hrvatske, a djelomično ranjavanjem, ozljedom, bolešću ili pogoršanjem bolesti izvan tih okolnosti, invalidska mirovina određuje se razmjerno utjecaju pojedinih uzroka na invalidnost.

(3) Pravo na invalidsku mirovinu ostvaruje se pod uvjetima i na način propisan Zakonom o mirovinskom osiguranju, ako nije ovim Zakonom drukčije određeno.

Članak 16.

(1) Vrijednosni bod radi određivanja invalidske mirovine HRVI iz Domovinskog rata za invalidnost (opća ili profesionalna nesposobnost za rad) koja je u cijelosti ili u dijelu nastala kao posljedica ranjavanja, ozljede, zatočeništva u logoru, bolesti, pogoršanja bolesti odnosno pojavom bolesti zadobivene u obrani suvereniteta Republike Hrvatske utvrđuje se na temelju pripadajuće osnovice za čin i ustrojbeno mjesto HRVI iz Domovinskog rata iz članka 20. ovoga Zakona, tako da se osnovica utvrđena za godinu koja prethodi godini u kojoj se ostvaruje pravo na mirovinu podijeli s prosječnom godišnjom plaćom svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj za tu kalendarsku godinu.

Odredbom članka 2. Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 137/09.) stupio na snagu 21. studenoga 2009., stavak 1. je izmijenjen.

(2) Vrijednosni bod radi određivanja mirovine utvrđuje se prema vrijednosnom bodu u godini koja prethodi godini u kojoj se ostvaruje pravo na mirovinu.

Članak 17.

(1) Polazni faktor 1,50 je kod izračuna:

– invalidske mirovine HRVI iz Domovinskog rata.

(2) Polazni faktor 1,85 je kod izračuna:

– invalidske mirovine HRVI iz Domovinskog rata pripadnika gardijske postrojbe i specijalne policije u vrijeme Domovinskog rata i invalidske mirovine dragovoljca iz Domovinskog rata HRVI iz Domovinskog rata.

Odredbom članka 3. Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 137/09.) stupio na snagu 21. studenoga 2009., Članak 17. je izmijenjen.

Članak 18.

(1) Osobni bod za određivanje invalidske mirovine HRVI iz Domovinskog rata za invalidnost (opća ili profesionalna nesposobnost za rad) koja je u cijelosti ili u dijelu nastala kao posljedica ranjavanja, ozljede, zatočeništva u logoru, bolesti, pogoršanja bolesti, odnosno pojave bolesti zadobivene u obrani suvereniteta Republike Hrvatske dobiva se tako da se prosječan vrijednosni bod iz članka 16. ovoga Zakona pomnoži s polaznim faktorom i mirovinskim stažem od 40 godina.

(2) Ova mirovina se određuje na temelju osobnih bodova iz stavka 1. ovoga članka povećanih za 45%.

Odredbom članka 4. Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine«, br. 137/09.) stupio na snagu 21. studenoga 2009., u članku 18. riječi: »hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata« zamijenjene su riječima: »HRVI iz Domovinskog rata«.

Članak 19.

Mirovinski faktor za invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad koja je u cijelosti ili u dijelu nastala kao posljedica ranjavanja, ozljede, zatočeništva u logoru, bolesti, pogoršanja bolesti, odnosno pojave bolesti zadobivene u obrani suvereniteta Republike Hrvatske koja se isplaćuje HRVI iz Domovinskog rata za vrijeme zaposlenja ili obavljanja samostalne djelatnosti je 0,5.

Odredbom članka 4. Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine«, br. 137/09.) stupio na snagu 21. studenoga 2009., u članku 19. riječi: »hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata« zamijenjene su riječima: »HRVI iz Domovinskog rata«.

Članak 20.

(1) Utvrđivanje vrijednosnog boda za određivanje invalidske mirovine iz članka 16. ovoga Zakona određuje se prema osobnom činu, ustrojbenom mjestu i zvanju HRVI iz Domovinskog rata za godinu koja prethodi godini ostvarivanja prava na mirovinu sljedeće osnovice:

Odredbom članka 5. Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine«, br. 137/09.) stupio na snagu 21. studenoga 2009., u članku 20. riječi: »hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata« zamijenjene su riječima: »HRVI iz Domovinskog rata«.

Činovi i ustrojbeno mjesto	Osnovica
Vojnik	64.037
Pozornik	68.047
Razvodnik (zastavnik hrm)	72.847
Skupnik	64.740
Zapovjednik desetine	76.884
Zapovjednik voda	81.648
Zapovjednik satnije	97.980
Zamjenik zapovjednika bojne	107.508
Zapovjednik bojne	118.392
Zamjenik zapovjednika brigade	129.276
Zapovjednik brigade	129.276
Desetnik	74.066
Vodnik	79.386
Stožerni vodnik	79.930
Narednik	79.930

Nadnarednik	80.386
Stožerni narednik	83.004
Časnički namjesnik	92.585
Zastavnik	78.783
Poručnik (poručnik korvete)	81.648
Natporučnik (poručnik fregate)	88.452
Satnik (poručnik bojnog broda)	97.980
Bojnik (kapetan korvete)	107.508
Pukovnik (kapetan fregate)	118.392
Brigadir (kapetan bojnog broda)	129.276
Stožerni brigadir (komodor)	140.160
Brigadni general (komodor)	140.160
Zapovjednik zbornog mjesta	118.392
Zapovjednik zbornog područja	151.056
General-bojnik (kontraadmiral)	151.056
General-pukovnik (viceadmiral)	155.136
General zbora (admiral)	159.216
Zapovjednik obrane grada	118.392
Stožerni general (stožerni admiral)	163.296.

(2) Osnovice iz stavka 1. ovoga članka usklađuju se početkom svake kalendarske godine s promjenom prosječne plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj u prethodnoj godini.

(3) Ministar unutarnjih poslova propisat će, u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, odnos policijskih zvanja prema činovima i ustrojbenim mjestima iz stavka 1. ovoga članka.

Odredbom članka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., u stavku 3. riječi: »pripadnika specijalne policije« su brisane.

Članak 21.

(1) Hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata koji ostvari pravo na invalidsku mirovinu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, i koja na temelju navršenoga mirovinskog staža iznosi manje od mirovine koja bi mu pripadala za 40 godina mirovinskog staža osobni bod povećava se ovisno o vremenu provedenom u Domovinskom ratu, i to:

1. hrvatskom branitelju do 12 mjeseci za 10%
2. hrvatskom branitelju od 12 do 24 mjeseci za 15%
3. hrvatskom branitelju od 24 do 36 mjeseci za 20%
4. hrvatskom branitelju od 36 do 48 mjeseci za 25%

5. hrvatskom branitelju od 48 i više mjeseci za 30%

6. dragovoljcu za 30%.

(2) Tako povećana invalidska mirovina ne može iznositi više od mirovine određene na temelju osobnog boda za 40 godina mirovinskog staža.

Članak 22.

Hrvatski branitelj iz Domovinskog rata ostvaruje pravo na invalidsku mirovinu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju ovisno o uvjetu pokrivenosti radnog vijeka navršanim mirovinskim stažem.

Pravo na profesionalnu rehabilitaciju

Članak 23.

(1) Hrvatski branitelj iz Domovinskog rata kod kojeg kao posljedica ranjavanja, ozljede, zatočeništva u logoru, bolesti, pogoršanja, odnosno pojave bolesti zadobivene u obrani suvereniteta Republike Hrvatske postoji preostala radna sposobnost ima pravo na profesionalnu rehabilitaciju, uključujući osposobljavanje za obavljanje poslova za koje se traži stručna sprema viša od njegove bez obzira je li mu nakon profesionalne rehabilitacije osigurano zaposlenje kod kojeg nastane invalidnost prije navršene 40 godine života (žene), odnosno 45 godine života (muškarci).

(2) Pravo na profesionalnu rehabilitaciju rješava Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje nakon ocjene preostale radne sposobnosti hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i određuje rok trajanja profesionalne rehabilitacije.

(3) Od dana stjecanja prava na profesionalnu rehabilitaciju do upućivanja na istu, kao i tijekom profesionalne rehabilitacije, hrvatski branitelj iz Domovinskog rata ima pravo na naknadu u iznosu invalidske mirovine zbog opće nesposobnosti za rad, koju isplaćuje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

(4) Nakon završene profesionalne rehabilitacije hrvatski branitelj iz Domovinskog rata prijavljuje se Hrvatskom zavodu za zapošljavanje i pripada mu naknada iz stavka 3. ovoga članka najduže 12 mjeseci od završene profesionalne rehabilitacije pod uvjetom da se u roku 30 dana od završetka profesionalne rehabilitacije prijavio nadležnoj službi za zapošljavanje i da se u skladu s propisima o zapošljavanju redovno prijavljuje toj službi.

(5) Hrvatski branitelj iz Domovinskog rata gubi pravo na naknadu iz stavka 4. ovoga članka ako suprotno propisima o zapošljavanju odbije stupiti na odgovarajući posao za koji se osposobio profesionalnom rehabilitacijom.

(6) Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje obvezan je uputiti hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata na profesionalnu rehabilitaciju najkasnije u roku 30 dana od pravomoćnosti rješenja o priznavanju prava na profesionalnu rehabilitaciju.

(7) Tijela državne uprave, tijela sudbene vlasti te druga tijela državne vlasti, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javne ustanove, izvanproračunski i proračunski

fondovi, te pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske i u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinica lokalne samouprave obvezni su primati hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata kojega uputi Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje radi profesionalne rehabilitacije.

Pravo na obiteljsku mirovinu

Članak 24.

Članovi obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata čija je smrt prouzročena ranjavanjem, ozljedom, bolešću, pogoršanjem, odnosno pojavom bolesti zadobivenoj u obrani suvereniteta Republike Hrvatske imaju pravo na obiteljsku mirovinu prema ovom Zakonu.

Članak 24.a

Udovice umrlih HRVI-a iz Domovinskog rata I. i II. skupine sa 100% oštećenja organizma, kojima je do smrti bilo priznato pravo na doplatak za njegu i pomoć druge osobe po osnovi ovoga Zakona, a koji su umrli zbog bolesti ili ozljede nastale izvan okolnosti obrane suvereniteta Republike Hrvatske, imaju pravo na obiteljsku mirovinu pod uvjetom da su u trenutku njihove smrti imale navršenih 40 godina starosti, a visina obiteljske mirovine određuje se sukladno Zakonu o mirovinskom osiguranju.

Odredbom članka 7. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., iza članka 24. dodan je Članak 24.a.

Članak 25.

Pravo na obiteljsku mirovinu ostvaruje se pod uvjetom i na način propisan Zakonom o mirovinskom osiguranju ako nije ovim Zakonom drukčije određeno.

Članak 26.

(1) Iznos obiteljske mirovine članovima obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata u obrani suvereniteta Republike Hrvatske izračunava se tako da se osobni bodovi pomnože s odgovarajućim mirovinskim faktorom i aktualnom vrijednošću mirovine na dan ostvarivanja prava na mirovinu.

(2) Vrijednosni bod utvrđuje se na temelju pripadajuće osnovice za čin i ustrojbeno mjesto hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata iz članka 20. ovoga Zakona, tako da se osnovica utvrđena za godinu koja prethodi godini u kojoj se ostvaruje pravo na mirovinu podijeli s prosječnom godišnjom plaćom svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj za tu kalendarsku godinu.

(3) Osobni bod za određivanje mirovine dobiva se tako da se vrijednosni bod iz članka 16. ovoga Zakona pomnoži s polaznim faktorom i mirovinskim stažem od 40 godina.

Polazni faktor 1,50 je kod izračuna:

obiteljske mirovine iza smrti osiguranika hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata.

Polazni faktor 1,90 je kod izračuna:

obiteljske mirovine iza smrti osiguranika hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, pripadnika gardijske postrojbe i specijalne policije u vrijeme Domovinskog rata, te dragovoljca iz Domovinskog rata.

Mirovina se određuje na temelju osobnih bodova povećanih za 45%.

(4) Do stjecanja prava na obiteljsku mirovinu sukladno odredbama ovoga Zakona udovici (udovcu) pripada novčana naknada zbog nezaposlenosti.

Članak 27.

Iznos obiteljske mirovine članovima obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata u obrani suvereniteta Republike Hrvatske koji je bio korisnik invalidske mirovine priznate prema ovom Zakonu ili odgovarajućim ranijim zakonima određuje se primjenom osobnog boda umrlog korisnika mirovine uz primjenu mirovinskog faktora iz članka 28. ovoga Zakona.

Članak 28.

Mirovinski faktor iznosi za obiteljsku mirovinu:

_ koja pripada bračnom drugu i djetetu, ili samo djetetu hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata	1,0
– koja pripada samo za oba roditelja	1,0
– koja pripada samo bračnom drugu, odnosno samo jednom roditelju	0,8
– za svako dijete povećava se za	0,1.

Članak 29.

(1) Udovica, odnosno majka hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata stječe pravo na obiteljsku mirovinu ako je uzrok smrti u svezi s obranom suvereniteta Republike Hrvatske kada navršši 40 godina života. Udovac, odnosno otac hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata isto pravo stječe kad navršši 50 godina života.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka pravo na mirovinu stječu bez obzira na godine života, ako kod njih nastane opća nesposobnost za rad prije ispunjenja uvjeta iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Djeca, posvojenici i pastorčad smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata ostvaruju pravo na obiteljsku mirovinu i nakon završetka ili prekida redovitog školovanja ako su nezaposlena, a najduže 12 mjeseci nakon završetka ili prekida redovnog školovanja.

(4) Odredbe ovoga članka primjenjuju se i na maćehu, očuha i posvojitelja hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata.

(5) Osobama iz stavka 1., 3. i 4. ovoga članka obiteljska mirovina određuje se primjenom osobnog boda korisnika obiteljske mirovine priznate članovima obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata prema ranijim zakonima, uz primjenu mirovinskog faktora iz članka 28. ovoga Zakona.

Članak 30.

(1) Članovima obitelji hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata koji ostvaruju pravo na obiteljsku mirovinu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju i koji na temelju navršenoga mirovinskog staža ostvaruju pravo na mirovinu manju od mirovine određene za 40 godina mirovinskog staža osobni bod se povećava ovisno o vremenu provedenom u Domovinskom ratu, i to:

1. hrvatskom branitelju do 12 mjeseci za 10%
2. hrvatskom branitelju od 12 do 24 mjeseci za 15%
3. hrvatskom branitelju od 24 do 36 mjeseci za 20%
4. hrvatskom branitelju od 36 do 48 mjeseci za 25%
5. hrvatskom branitelju od 48 i više mjeseci za 30%
6. dragovoljcu za 30%.

(2) Tako povećana mirovina ne može iznositi više od mirovine određene na temelju osobnog boda za 40 godina ukupnoga mirovinskog staža.

Najniža mirovina

Članak 31.

(1) Korisniku invalidske ili obiteljske mirovine koji je dijelom ili u cijelosti ostvario mirovinu prema odredbama ovoga Zakona, a mirovina je manja od najniže mirovine odredit će se najniža mirovina prema stavku 4. ovoga članka.

(2) Korisniku starosne ili invalidske mirovine, hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata kao i korisniku obiteljske mirovine iza smrti hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata koji je ostvario mirovinu prema općem propisu, a mirovina je manja od najniže mirovine odredit će se najniža mirovina prema stavku 4. ovoga članka.

(3) Hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata koji je navršio 65 godina starosti (muškarac), odnosno 60 godina starosti (žena), a ne ispunjava uvjete mirovinskog staža za stjecanje prava na starosnu mirovinu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, izuzetno od odredbi stavka 1. i 2. ovoga članka, pripada pravo na mirovinu u visini najniže mirovine određene prema odredbi stavka 4. ovoga članka.

(4) Najniža mirovina pripada korisniku mirovine iz stavka 1. i 5. ovoga članka, osobama iz stavka 2. ovoga članka i hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata iz stavka 3. ovoga članka ako oni, odnosno osobe na temelju kojih izvode pravo na najnižu mirovinu imaju priznato

sudjelovanje u obrani suvereniteta Republike Hrvatske u najmanjem trajanju od 100 dana, a određuje se od osnovice koja iznosi 45% prosječne neto plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj, u godini koja prethodi godini ostvarivanja prava, a prema podacima Državnog zavoda za statistiku.

Odredbom članka 6. Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 137/09.) stupio na snagu 21. studenoga 2009., stavak 4. je izmijenjen.

(5) Najniža mirovina određena prema stavku 1. ovoga članka korisnika invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti priznate prema članku 15. ovoga Zakona određuje se uz primjenu mirovinskog faktora iz članka 80. Zakona o mirovinskom osiguranju.

(6) Najniža mirovina određena prema stavku 2. ovoga članka određuje se uz primjenu polaznog faktora iz članka 78. i mirovinskog faktora iz članka 80. Zakona o mirovinskom osiguranju.

(7) HRVI iz Domovinskog rata, hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i drugim osobama iz ovoga članka ne pripada pravo na najnižu mirovinu ako su oni, odnosno osobe na temelju kojih izvode pravo na najnižu mirovinu u Registru hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata evidentirani kao pripadnici neborbenog sektora.

Odredbom članka 6. Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 137/09.) stupio na snagu 21. studenoga 2009., iza stavka 6. dodan je novi stavak 7.

(7) Brisani

Odredbom članka 1. Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 92/05.) stupio na snagu 31. prosinca 2005., stavak 7. je brisan.

(8) Najniža mirovina određena prema stavku 1. i 2. ovoga članka kao i mirovina priznata prema stavku 3. ovoga članka ne pripada korisniku mirovine za vrijeme zaposlenja ili obavljanja samostalne djelatnosti.

Odredbom članka 1. Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 92/05.) stupio na snagu 31. prosinca 2005., dosadašnji stavak 8. je postao stavak 7.

Odredbom članka 6. Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 137/09.) stupio na snagu 21. studenoga 2009., dosadašnji stavak 7. postao je stavak 8.

Članak 32.

(1) Svaka ocjena invalidnosti na temelju koje se stječe pravo na profesionalnu rehabilitaciju ili pravo na invalidsku mirovinu koju donosi ovlašten i vještak u mirovinskom osiguranju, te priznata obiteljska mirovina članovima obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i priznata novčana naknada u iznosu obiteljske mirovine članovima obitelji

zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata podliježe reviziji koju obavlja Povjerenstvo za reviziju ocjene invalidnosti.

(2) Sastav i način rada Povjerenstva propisuje ministar branitelja Pravilnikom o radu Povjerenstva.

Odredbom članka 46. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., riječi: »ministar obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti« u odgovarajućem padežu zamijenjene su riječima: »ministar branitelja« u odgovarajućem padežu.

Staž u dvostrukom trajanju

Članak 33.

(1) Hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata koji su za vrijeme sudjelovanja u Domovinskom ratu bili zaposleni ili im se staž osiguranja za to vrijeme računa po drugoj osnovi, vrijeme provedeno u Domovinskom ratu računa se kao staž osiguranja u dvostrukom trajanju, a hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata koji nisu zaposleni ili nisu ostvarivali staž osiguranja po drugoj osnovi, vrijeme provedeno u Domovinskom ratu računa se kao poseban staž u dvostrukom trajanju, sukladno propisima o obrani.

(2) Hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata koji je nakon razvojačenja ostvario pravo na novčanu naknadu na osnovi privremene nesposobnosti za rad, sve vrijeme korištenja te naknade priznaje se kao poseban staž u jednostrukom trajanju.

(3) Hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata koji nakon 30. lipnja 1996. nije bio zaposlen ili koji nije ostvario staž osiguranja, odnosno poseban staž po drugoj osnovi, a obavljao je zadaće u postrojbama Ministarstva unutarnjih poslova, odnosno Ministarstva obrane Republike Hrvatske, to razdoblje računa se kao poseban staž u jednostrukom trajanju.

Članak 33.a

Na pitanja u svezi s pravima iz Glave II. točke 2. ovoga Zakona koja nisu utvrđena ovim Zakonom primjenjuje se Zakon o mirovinskom osiguranju.

Odredbom članka 2. Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 92/05.) stupio na snagu 31. prosinca 2005., iza članka 33. dodan je članak 33.a.

3. PRAVO NA DOPLATAK ZA DJECU

Članak 34.

Djeci smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i djeci zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata pripada doplatak za djecu u najvišem predviđenom iznosu.

4. PRAVO NA ZAPOŠLJAVANJE

Članak 35.

(1) Tijela državne uprave, tijela sudbene vlasti, tijela državne vlasti i druga državna tijela, upravna tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (u daljnjem tekstu: tijela javne uprave), obvezna su prilikom zapošljavanja na neodređeno vrijeme službenika i namještenika temeljem javnog natječaja i prilikom zapošljavanja na određeno vrijeme temeljem oglasa, dati prednost pod jednakim uvjetima nezaposlenom i to sljedećim redoslijedom:

- djetetu smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata bez oba roditelja i djetetu smrtno stradaloga, zatočenoga i nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata bez roditeljske skrbi,
- HRVI iz Domovinskog rata,
- članu obitelji smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata,
- dragovoljcu iz Domovinskog rata,
- hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata.

Odredbom članka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., u stavku 1. iza riječi: »dati prednost« dodane su riječi: »pod jednakim uvjetima«.

(2) Prednost pri zapošljavanju iz stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na slučajeve zapošljavanja na poslovima radnih mjesta koja su zakonom ili drugim pravnim propisom utvrđena kao rukovodeća radna mjesta u tijelima javne uprave.

(3) Javne službe i javne ustanove kojima je osnivač ili jedan od osnivača Republika Hrvatska, općina, grad, županija, izvanproračunski i proračunski fondovi, pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske kao i pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima (u daljnjem tekstu: pravne osobe), koje su prilikom zapošljavanja obvezne raspisati javni natječaj ili oglas temeljem zakona, drugog propisa ili kolektivnog ugovora, obvezne su prilikom tog zapošljavanja dati prednost osobi iz stavka 1. ovoga članka, po utvrđenom redoslijedu iz stavka 1. ovoga članka, ukoliko ispunjava uvjete propisane ovim člankom Zakona, te uvjete iz javnog natječaja odnosno oglasa.

(4) Prednost pri zapošljavanju iz stavka 3. ovoga članka ne odnosi se na slučajeve zapošljavanja na poslovima radnih mjesta koja su zakonom ili drugim pravnim propisom utvrđena kao rukovodeća radna mjesta.

(5) Da bi ostvarila pravo prednosti pri zapošljavanju, osoba iz stavka 1. ovoga članka koja ispunjava uvjete za ostvarivanje toga prava, dužna je uz prijavu, odnosno ponudu na javni natječaj ili oglas priložiti sve dokaze o ispunjavanju traženih uvjeta, kao i potvrdu o priznatom statusu, odnosno potvrdu iz članka 2. ovoga Zakona o priznatom statusu hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata ili dragovoljca iz Domovinskog rata, dokaz da je nezaposlena, odnosno

dokaz o oduzetoj roditeljskoj skrbi kada se na javni natječaj, odnosno oglas prijavljuje dijete smrtno stradalog, zatočenoga i nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata bez roditeljske skrbi.

(6) Provedbu odredbe stavka 1. ovoga članka nadzire upravna inspekcija, a provedbu odredbe stavka 3. ovoga članka nadzire inspekcija rada.

(7) Osoba iz stavka 1. ovoga članka koja ne bude primljena u tijela javne uprave, ukoliko smatra da joj je povrijeđeno pravo prednosti pri zapošljavanju može podnijeti žalbu na rješenje o prijmu u službu izabranog kandidata.

(8) Osoba koja smatra da joj je povrijeđeno pravo prednosti pri zapošljavanju, može u roku od petnaest dana od dana podnošenja žalbe iz stavka 7. ovoga članka, podnijeti zahtjev upravnoj inspekciji za provedbu inspekcijskog nadzora.

(9) Upravna inspekcija obvezna je u roku od osam dana od dana prijema zahtjeva za nadzor obavijestiti donositelja rješenja o prijmu u službu o pokretanju postupka inspekcijskog nadzora radi ostvarenja prava prednosti pri zapošljavanju.

(10) Rješenje o rasporedu donijeto prije okončanja postupka inspekcijskog nadzora upravna inspekcija oglasit će ništavim.

(11) Upravna inspekcija po provedbi inspekcijskog nadzora ovlaštena je u slučaju postojanja povrede prava prednosti pri zapošljavanju iz stavka 1. ovoga članka rješenjem poništiti rješenje o prijmu u službu. Protiv toga rješenja može se voditi upravni spor.

(12) Ukoliko upravna inspekcija utvrdi da u postupku prijma nije izvršena povreda prava, izvijestit će podnositelja zahtjeva za nadzor i čelnika tijela o rezultatima provedenoga inspekcijskog nadzora.

(13) Pravna osoba obvezna je u roku od 15 dana nakon sklapanja ugovora o radu s izabranim kandidatom o istome obavijestiti osobu iz stavka 1. ovoga članka koja je po raspisanom javnom natječaju ili oglasu podnijela prijavu, odnosno ponudu za to radno mjesto.

(14) Osoba iz stavka 13. ovoga članka kojoj nije dana prednost pri zapošljavanju, može podnijeti zahtjev nadležnoj inspekciji za provedbu nadzora u roku od 15 dana od dana dostave obavijesti iz stavka 13. ovoga članka.

(15) U slučaju zasnivanja radnog odnosa sklapanjem ugovora o radu, nadležna inspekcija obvezna je razmotriti zahtjev podnositelja u roku predviđenim zakonom kojim je reguliran upravni postupak.

(16) Ako nadležna inspekcija utvrdi da je sklapanjem ugovora o radu povrijeđeno pravo prednosti pri zapošljavanju osobe iz stavka 1. ovoga članka, rješenjem će utvrditi povredu prava prednosti, koje izvršno rješenje predstavlja opravdan razlog za otkaz ugovora o radu čijim sklapanjem je to pravo povrijeđeno.

(17) Prednost pri zapošljavanju ne mogu ostvariti osobe iz stavka 1. ovoga članka kojima je radni odnos kod posljednjeg poslodavca prestao krivnjom radnika ili im je služba neposredno prije prijave na javni natječaj ili oglas prestala temeljem izvršnog rješenja o:

- izrečenoj kazni prestanka službe
- otkazu službe ako nisu zadovoljili na probnom radu
- pisanom otkazu kojega podnese službenik
- sporazumu o prestanku službe i
- izvanrednom otkazu službe.

(18) Pod pojmom prestanka radnog odnosa kod posljednjeg poslodavca krivnjom radnika smatra se otkaz ugovora o radu temeljem pravomoćnog rješenja ili odluke o skrivljenom ponašanju radnika i sporazumni raskid ugovora o radu.

Odredbom članka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., u stavku 1. iza riječi: »dati prednost« dodane su riječi: »pod jednakim uvjetima«.

Odredbom članka 8. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., članak 35. je izmijenjen.

5. PRAVO NA STAMBENO ZBRINJAVANJE

Članak 36.

(1) Pravo na stambeno zbrinjavanje, prednost pri stambenom zbrinjavanju te mogućnost kupnje stanova uz obročnu otplatu pod pristupačnijim uvjetima od tržišnih u pogledu kamata i rokova otplate, imaju osobe utvrđene ovim Zakonom ako nemaju riješeno stambeno pitanje ili je riješeno na neodgovarajući način, odnosno ako 10 godina neprekidno prebivaju u obiteljskoj kući ili stanu u državnom vlasništvu ili vlasništvu jedinica lokalne samouprave.

(2) Pravo na stambeno zbrinjavanje ostvaruje se dodjelom stambenog kredita za kupnju stana ili kuće, odnosno izgradnju kuće ili stana, za razliku u površini, za nadogradnju, nastavak izgradnje i dovršenje obiteljske kuće, za poboljšanje uvjeta stanovanja, dodjelom financijske potpore prilikom kupnje ili izgradnje prve nekretnine (stana ili kuće) na tržištu, dodjelom subvencije na kamate za kredite u komercijalnim bankama do visine tržišne kamate za kupnju ili izgradnju prve nekretnine te mogućnošću kupnje stanova uz obročnu otplatu po pristupačnijim uvjetima od tržišnih u pogledu kamata i rokova otplate i pravom na javni najam stanova u vlasništvu Republike Hrvatske na rok od 10 godina uz mogućnost produljenja nakon isteka, odnosno uz mogućnost kupnje ukoliko najmoprimac ispunjava zakonske pretpostavke za ostvarenje prava na stambeno zbrinjavanje sukladno Zakonu.

Odredbom članka 9. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., u stavku 2. određene riječi su dodane.

(3) Dragovoljci iz Domovinskog rata, pripadnici borbenog sektora, koji nemaju ostvaren status HRVI, a koji su u obrani suvereniteta Republike Hrvatske sudjelovali najmanje dvije

godine, ostvaruju pravo na stambeno zbrinjavanje dodjelom financijske potpore prilikom kupnje prve nekretnine (stana ili kuće) na tržištu, u novčanom iznosu koji je propisima predviđen za HRVI iz Domovinskog rata sa 20% oštećenja organizma, a dragovoljci iz Domovinskog rata, pripadnici borbenog sektora, koji nemaju ostvaren status HRVI, a koji su u obrani suvereniteta Republike Hrvatske sudjelovali najmanje tri godine i više, ostvaruju pravo na stambeno zbrinjavanje dodjelom financijske potpore prilikom kupnje prve nekretnine (stana ili kuće) na tržištu, u novčanom iznosu koji je propisima predviđen za HRVI iz Domovinskog rata sa 30% oštećenja organizma.

Odredbom članka 9. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12) stupio na snagu 17. prosinca 2012., iza stavka 2. dodan je novi stavak 3.

(4) Pravo na stambeno zbrinjavanje dodjelom stambenog kredita, odnosno mogućnost kupnje stana uz obročnu otplatu po pristupačnijim uvjetima od tržišnih u pogledu kamata i rokova otplate dodjelom financijske potpore prilikom kupnje ili izgradnje prve nekretnine, subvencijom na kamate za kredite u komercijalnim bankama do visine tržišne kamate za kupnju ili izgradnju prve nekretnine, te ostvarenjem prava na javni najam stanova u vlasništvu Republike Hrvatske imaju:

1. članovi obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata,
2. članovi obitelji zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata,
3. HRVI iz Domovinskog rata od I. do X. skupine.

Odredbom članka 9. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12) stupio na snagu 17. prosinca 2012., u dosadašnjem stavku 3. koji je postao stavak 4. određene riječi su dodane.

(5) HRVI iz Domovinskog rata 100% I. skupine koji se kreću isključivo u invalidskim kolicima stambeno se zbrinjavaju po posebnom Programu Vlade Republike Hrvatske izgradnjom kuće s posebnom prilagodbom.

(6) Prednost pri ostvarivanju prava na stambeno zbrinjavanje između članova obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata utvrđuje se prema propisima o nasljeđivanju, na način da članovi obitelji istoga nasljednog reda ostvaruju pravo prema međusobnom sporazumu, s time da to pravo može ostvariti samo jedan član obitelji. Ako se sporazum ne postigne pravo na stambeno zbrinjavanje ima član obitelji koji je imao zajedničko prebivalište sa smrtno stradalim u vrijeme stradavanja.

(7) Iznimno od odredbe stavka 5. ovoga članka ako je u pitanju roditelj smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata koji nije stambeno zbrinut može mu se dati stan u najam s pravom na zaštićenu najamninu do njegove smrti, ali bez prava otkupa.

(8) Djeca smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata ostvaruju pravo na stambeno zbrinjavanje prema ovom Zakonu ako su u trenutku podnošenja zahtjeva bili mlađi od 15 godina, odnosno ne stariji od 26 godina i ako su na redovitom školovanju.

(9) Pravo na stambeno zbrinjavanje imaju i članovi uže obitelji u slučaju smrti HRVI iz Domovinskog rata, ako su imali zajedničko prebivalište s umrlim u trenutku njegove smrti, s time da to pravo ostvaruju zajedno.

(10) Pravo na stambeno zbrinjavanje korisnici prava ostvaruju na temelju pravomoćnog rješenja o trajno utvrđenom statusu.

Odredbom članka 9. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 140/12) stupio na snagu 17. prosinca 2012., dosadašnji stavci 4., 5., 6., 7., 8. i 9. postali su stavci 5., 6., 7., 8., 9. i 10.

Članak 37.

Pravo na stambeno zbrinjavanje ostvaruje se ako osoba iz članka 36. ovoga Zakona i članovi njenog obiteljskog kućanstva nemaju sljedeće zapreke za ostvarivanje istog:

Odredbom članka 10. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., u članku 37. riječi: »dodjelom stambenog kredita« su brisane, a iza riječi: »ako osoba iz članka 36. ovoga Zakona« dodane su riječi: »i članovi njenog obiteljskog kućanstva«, a riječ: »nema« zamijenjena je riječju: »nemaju«.

- ako ima u vlasništvu odgovarajući stan ili kuću,
- ako takav stan ili kuću koristi u svojstvu zaštićenog najmprimca na neodređeno vrijeme,
- ako je imala stan ili kuću u vlasništvu koju je prodala, darovala, zamijenila ili na drugi način otuđila nakon početka Domovinskog rata,
- ako je na temelju Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo to isto pravo ustupila drugom stanaru i na navedeni način tom drugom stanaru omogućila kupnju stana po povoljnijim uvjetima,
- ako je drugom ustupila ili diobenim ugovorom zamijenila svoj nasljedni dio kuće ili stana za drugo stvarno pravo prema propisima o nasljeđivanju,

Odredbom članak 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011.) u članku 37. podstavak 5. je izmijenjen.

- ako je stambeno zbrinuta putem Zakona o obnovi na način da je obnovljena kuća ili stan bila IV., V. ili VI. kategorija oštećenja, a na istoj su navedene I. – V. faza obnove,
- ako je stambeno zbrinuta dodjelom stana, odnosno stambenog kredita prema ranije važećem Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji,
- ako je stambeno zbrinuta putem Zakona o područjima posebne državne skrbi darovanjem kuće ili stana u državnom vlasništvu, darovanjem građevinskog materijala za popravak, obnovu i nadogradnju odnosno, izgradnju obiteljske kuće ili stana

– ako je stambeno zbrinuta po drugom posebnom propisu na teret državnog proračuna Republike Hrvatske.

Odredbom Članak 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., u članku 37. iza podstavka 7. dodan je podstavak 8.

Odredbom članka 10. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., iza podstavka 8. brisana je točka i dodan je podstavak 9.

(2) Zapore propisane stavkom 1. ovog članka ne primjenjuju se kada se stambeno zbrinjavaju djeca smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata bez oba roditelja i djeca smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata bez roditeljske skrbi.

Odredbom članka 10. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., iza stavka 1. dodan je stavak 2.

Članak 38.

(1) Osobe iz članka 36. ovoga Zakona koje ostvaruju pravo na stambeno zbrinjavanje dodjelom stambenog kredita to pravo ostvaruju sljedećim redoslijedom:

Odredbom članka 11. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., u stavku 1. riječi: »stavka 3.« je brisana.

1. djeca smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, te ostali članovi obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i HRVI iz Domovinskog rata s oštećenjem organizma od 100% I. i II. skupine,

2. HRVI iz Domovinskog rata prema stupnju oštećenja organizma (od 90% do 20%),

Odredbom članka 11. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., u točki 2. brojka: »50« zamijenjena je brojkom: »20«.

3. Brisana točka 3.

Odredbom članka 11. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., točka 3. je brisana.

(2) Stambeno zbrinjavanje osigurat će se prema raspoloživim sredstvima, a pod istim se podrazumijevaju financijska sredstva, odnosno kuće i stanovi u državnom vlasništvu koja kao i koje za stambeno zbrinjavanje stradalnika Domovinskog rata osigurava Republika Hrvatska, te jedinice lokalne samouprave koje osiguravaju sredstva za odgovarajuće građevinsko zemljište, uređenje komunalne infrastrukture i priključke na infrastrukture, odnosno

podmirenje troškova koji se odnose na infrastrukturu i priključke kao i troškove komunalnog doprinosa.

(3) Financijska sredstva ostvarena s osnove utvrđenog prava na stambeno zbrinjavanje dodjelom stambenog kredita izuzeta su od ovrhe.

Odredbom članka 11. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., iza stavka 2. dodan je novi stavak 3.

(4) Osobe koje ostvare pravo na stambeno zbrinjavanje dodjelom stambenog kredita, stambeni kredit mogu koristiti:

- za kupnju stana izgrađenog u organiziranoj izgradnji ili
- za kupnju stana u vlastitoj organizaciji ili
- za izgradnju kuće ili
- za kupnju korištenog stana ili kuće u vlasništvu Republike Hrvatske ili
- za razliku u površini, odnosno za nadogradnju stana ili kuće ili
- za nastavak izgradnje i dovršenje kuće ili
- za poboljšanje uvjeta stanovanja.

(5) Stan, odnosno kuća stečena na način propisan u stavku 2. ovoga članka u osobnom je vlasništvu nositelja prava osim u slučaju ako su pravo stekli članovi obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i u tom slučaju su stečene nekretnine suvlasništvo članova obitelji i ne mogu se otuđiti dok su članovi obitelji malodobni.

Odredbom članka 11. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., dosadašnji stavci 3. i 4. postali su stavci 4. i 5.

Članak 39.

(1) Organizirana izgradnja provodi se putem Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama, a u suradnji s ministarstvom nadležnim za graditeljstvo i prostorno uređenje, sukladno poslovima iz njihova djelokruga.

Odredbom članka 12. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., stavak 1. je izmijenjen.

(2) Organizirana izgradnja provodi se prema mjestu prebivališta korisnika u vrijeme stradavanja, odnosno u mjestu u kojem korisnik prava ima prebivalište neprekidno 5 godina od 1991. godine ili je u tom mjestu boravio kao prognanik neprekidno 5 i više godina i

pisanom izjavom pod materijalnom i kaznenom odgovornošću iskazao da se u tom mjestu želi trajno nastaniti jer ga za to vežu obiteljske i druge prilike.

(3) Građevinsko zemljište i komunalno opremanje za organiziranu izgradnju ustupaju jedinice lokalne samouprave na čijem se području provodi program organizirane izgradnje. Jedinice lokalne samouprave mogu ostvariti povrat sredstava za ustupljeno građevinsko zemljište i komunalno opremanje od jedinice lokalne samouprave u kojoj korisnik stambenog zbrinjavanja iz ovoga Zakona ima prebivalište.

(4) Jedinice lokalne samouprave mogu provoditi izgradnju objekata za potrebe osoba iz članka 36. stavka 4. ovoga Zakona na području te lokalne samouprave i mimo redosljeda utvrđenog člankom 38. stavkom 1. ovoga Zakona ako korisnici stambenog kredita imaju prebivalište na tom području.

Odredbom članka 12. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., u stavku 4. brojka: »3« zamijenjena je brojkom: »4«.

Članak 40.

(1) Jedinice lokalne samouprave dužne su, u slučaju kad osoba iz članka 36. ovoga Zakona koristi stambeni kredit za izgradnju obiteljske kuće u mjestu prebivališta sukladno članku 39. stavku 2. ovoga Zakona, ustupiti bez naknade građevinsko zemljište i komunalno opremanje.

(2) Pravo na komunalno opremanje stambenog objekta imaju i osobe iz članka 36. ovoga Zakona ako ostvaruju pravo na dodjelu stambenog kredita za poboljšanje uvjeta stanovanja na istome stambenom objektu, kao i osobe koje nisu podnijele zahtjev za stambeno zbrinjavanje, ako se u posebnom postupku utvrdi da bi imale to pravo, o čemu Ministarstvo nadležno za branitelje izdaje odgovarajuću potvrdu.

Odredbom članka 46. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., riječi: »Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti« u odgovarajućim padežima zamijenjene su riječima: »ministarstvo nadležno za branitelje« u odgovarajućim padežima.

(3) U komunalno opremanje građevinskog zemljišta iz stavka 1. ovoga članka podrazumijevaju se:

– uređenje pristupne ceste, javne rasvjete i okoliša potrebnih za korištenje građevine izgrađene na ustupljenom zemljištu,

– priključci i mreža za osiguranje priključka i elektro priključak, priključak na vodovod i odvodnju, instalacije DTK (distributivne telefonske kanalizacije) te ako na tom području postoji medij za grijanje – plin i/ili toplovod.

(4) Jedinice lokalne samouprave dužne su u slučaju iz stavka 1. i 2. ovoga članka snositi i troškove komunalnog doprinosa, odnosno povrat istih za odgovarajuću BRP (bruto razvijenu površinu).

Članak 41.

(1) Sredstva za stambeno zbrinjavanje osoba koje ostvaruju prava na dodjelu stambenog kredita osigurati će se u državnom proračunu i proračunima jedinica lokalne samouprave ili u vrijednosti kuća i stanova u vlasništvu Republike Hrvatske.

(2) Sredstva ostvarena otplatom kredita (glavnica i kamate) i obročnom prodajom stanova i kuća uplaćivat će se na račun Ministarstva do završetka provođenja programa stambenog zbrinjavanja sukladno ovom Zakonu.

Odredbom članka 13. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., stavak 2. je izmijenjen.

(3) Ministarstvo nadležno za branitelje dužno je voditi cjelokupnu evidenciju prodanih stanova i drugih nekretnina, pratiti obročnu otplatu i naplatu dodijeljenih stambenih kredita, voditi evidenciju o naplati, uplaćenim sredstvima te prispjelim financijskim i drugim obvezama u vezi sa stambenim zbrinjavanjem prema ovom Zakonu ili je dio tih poslova dužno povjeriti poslovnoj banci na temelju Ugovora o poslovnoj suradnji.

Odredbom članka 46. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., riječi: »Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti« u odgovarajućim padežima zamijenjene su riječima: »ministarstvo nadležno za branitelje« u odgovarajućim padežima.

Članak 42.

(1) Osobe koje ostvaruju pravo na dodjelu stambenog kredita prema ovom Zakonu, dodijeljeni kredit otplaćuju umanjen za iznos postotka oštećenja organizma, s tim da su članovi obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i HRVI iz Domovinskog rata s 90% i 80% oštećenja organizma izjednačeni s HRVI iz Domovinskog rata sa 100% oštećenja organizma.

(2) Kada se stambeni kredit koristi prema odredbama ovoga Zakona, HRVI iz Domovinskog rata plaćat će kamatu po sljedećim kamatnim stopama:

– za HRVI iz Domovinskog rata od 50% i više od 50% oštećenja organizma po stopi od 2%,

– za HRVI iz Domovinskog rata od 40% oštećenja organizma po stopi od 3%,

– za HRVI iz Domovinskog rata od 30% i 20% po stopi od 4%.

(3) Razliku od beneficiranih kamatnih stopa iz stavka 2. ovoga članka do tržišne vrijednosti subvencionirat će Republika Hrvatska.

(4) Kada se koristi stambeni kredit za kupnju stana na obročnu otplatu, u vrijednosti cijene stana ne uračunavaju se troškovi građevinskog zemljišta, komunalnog opremanja i komunalnog doprinosa sukladno članku 40. ovoga Zakona.

Članak 43.

(1) Stambeni kredit i druga prava vezana za stambeno zbrinjavanje ostvaruju se za odgovarajuću stambenu površinu i određuju se prema broju članova obitelji i to:

a) samac – 35 m²

b) dvočlana obitelj – 45 m²

c) tročlana obitelj – 60 m²

d) četveročlana obitelj – 70 m²

e) peteročlana obitelj – 80 m²

– za svakoga sljedećeg člana obitelji dodatnih 10 m² odstupanje od odgovarajuće stambene površine dozvoljeno je samo kod kupnje stana putem stambenog kredita ili dodjele stana izgrađenog u organiziranoj izgradnji, za veličinu +/- 10m².

(2) Razliku iznad odgovarajuće stambene površine iz stavka 1. ovoga članka, uključujući dopušteno odstupanje, osoba koja ostvaruje pravo na stambeno zbrinjavanje dužna je platiti po tržišnoj cijeni.

Odredbom članka 4. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine« br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., u članku 43. dodan je stavak 2.

Članak 44.

(1) Iznos kredita korisne stambene površine kuće ili stana te iznos subvencije na kamate za kredite u komercijalnim bankama do visine tržišne kamate za kupnju ili izgradnju prve nekretnine za kupnju stana ili kuće, izgradnju kuće i razliku površine, nadogradnju, odnosno nastavak izgradnje te poboljšanje stambenih uvjeta kao i vrijednost kredita po m² neto korisne stambene površine kuće ili stana za osobe iz članka 36. stavka 4. ovoga Zakona regulirat će se uredbom Vlade Republike Hrvatske iz članka 47. ovoga Zakona.

Odredbom članka 14. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine« br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., u stavku 1. iza riječi: »kuće ili stana« dodane su riječi: »te iznos subvencije na kamate za kredite u komercijalnim bankama do visine tržišne kamate za kupnju ili izgradnju prve nekretnine«, a brojka: »3.« zamijenjena je brojkom: »4.«.

(2) Iznos financijske potpore koju prilikom kupnje prve nekretnine (stana ili kuće) na tržištu ostvaruju osobe iz članka 36. stavaka 3. i 4. ovoga Zakona, kao i drugo važno za priznavanje prava na financijsku potporu, regulirat će se uredbom Vlade Republike Hrvatske iz članka 47. ovoga Zakona.

Odredbom članka 14. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine« br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., iza stavka 1. dodan je stavak 2.

Članak 45.

Pravo na stambeno zbrinjavanje po ovom Zakonu imaju i osobe iz članka 36. stavka 4. ovoga Zakona kojima je djelomično obnovljena kuća ili stan na način i u iznosu koji će se regulirati uredbom Vlade Republike Hrvatske iz članka 47. ovoga Zakona.

Odredbom članka 15. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine« br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., brojka: »3.« zamijenjena je brojkom: »4.«.

Članak 46.

Iznos stambenog kredita za kupnju stana ili kuće u vlastitoj organizaciji utvrđuje se prema predugovoru o kupoprodaji, a najviši iznos stambenog kredita po m² odgovarajuće površine stana iz članka 43. ovoga Zakona regulirat će se uredbom Vlade Republike Hrvatske iz članka 47. ovoga Zakona.

Članak 47.

Vlada Republike Hrvatske uredbom će utvrditi visinu te način i postupak ostvarivanja prava na dodjelu stambenog kredita, kao i druga pitanja i uvjete vezane za dodjelu stambenog kredita te kupnju stanova i kuća uz obročnu otplatu i uvjete i način ostvarenja prava na dodjelu i korištenje stanova u javnom najmu koji su u vlasništvu Republike Hrvatske.

Odredbom članka 16. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., u članku 47. na kraju teksta brisana je točka i dodane su riječi: »i uvjete i način ostvarenja prava na dodjelu i korištenje stanova u javnom najmu koji su u vlasništvu Republike Hrvatske«.

Članak 48.

(1) Članovi obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i HRVI iz Domovinskog rata od I. do IV. skupine ostvaruju pravo na stambeno zbrinjavanje osim na način propisan člankom 36. stavkom 2. ovoga Zakona i dodjelom te otkupom stana.

(2) Članovi obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i HRVI iz Domovinskog rata koji koriste stanove u vlasništvu Republike Hrvatske ostvaruju pravo na dodjelu i otkup tih stanova ako su isti izgrađeni u građevinama starijim od 15 godina, i ako nemaju zapreka za ostvarenje prava koje propisuje članak 37. ovoga Zakona.

Članak 49.

(1) Vlada Republike Hrvatske odlukom će prenijeti pravo upravljanja stanovima i kućama u vlasništvu Republike Hrvatske, a na upravljanju: Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva obrane, Ministarstva pravosuđa, Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama, Državnog ureda za upravljanje državnom imovinom, Agencije za upravljanje državnom imovinom, Hrvatskih šuma d.o.o. Zagreb, Hrvatskih voda, pravne osobe za upravljanje vodama Zagreb, Hrvatske elektroprivrede d.d. Zagreb i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, a na koje stanove se ne odnose odredbe Zakona o prodaji stanova na

kojima postoji stanarsko pravo i Odluke o prodaji stanova u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravlja Ministarstvo obrane (»Narodne novine« br. 116/11.), i koriste ih osobe iz članka 36. ovoga Zakona, na Ministarstvo.

(2) Od primjene stavka 1. ovoga članka izuzeti su stanovi i kuće koji se nalaze na područjima od posebne državne skrbi.

Odredbom članka 17. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., članak 49. je izmijenjen.

Članak 50.

Ministarstvo nadležno za branitelje obavlja sve stručne i druge poslove koji se odnose na stambeno zbrinjavanje.

Odredbom članka 46. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine« br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., riječi: »Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti« u odgovarajućim padežima zamijenjene su riječima: »ministarstvo nadležno za branitelje« u odgovarajućim padežima.

6. PRAVO NA DIONICE, ODNOSNO UDJELE U TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA BEZ NAPLATE

Članak 51.

(1) Pravo na dionice, odnosno udjele u trgovačkim društvima iz portfelja Agencije za upravljanje državnom imovinom i pravo na dionice, odnosno udjele u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske koje su privatizirane ili će se privatizirati, bez naplate, imaju hrvatski branitelji iz Domovinskog rata, HRVI iz Domovinskog rata, članovi obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, članovi obitelji zatočenoga ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, sukladno odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom i Zakona o Fondu hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.

Odredbom članka 5. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine« br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., u stavku 1. riječi: »Zakona o privatizaciji« zamijenjene su riječima: »Zakona o upravljanju državnom imovinom«.

Odredbom članka 18. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine« br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., u stavku 1. riječi: »Hrvatskog fonda za privatizaciju« zamijenjene su riječima: »Agencije za upravljanje državnom imovinom«.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka ostvaruju pravo na dionice, odnosno udjele u trgovačkim društvima bez naplate po mjerilima, u iznosu i po postupku sukladno odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom i Zakona o Fondu hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.

Odredbom članka 5. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine» br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., u stavku 2. riječi: »Zakona o privatizaciji« zamijenjene su riječima: »Zakona o upravljanju državnom imovinom«.

Članak 52.

Hrvatski branitelji iz Domovinskog rata i obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata te HRVI iz Domovinskog rata oslobađaju se plaćanja poreza pri prometu dionica, odnosno udjela i poreza na ostvareni prihod od prijenosa dionica, odnosno udjela koji im je ustupila Agencija za upravljanje državnom imovinom.

Odredbom članka 6. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine» br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., u članku 52. riječi: »poreza na promet« zamijenjene su riječima: »poreza pri prometu«, a riječi: »ustupio Hrvatski fond za privatizaciju« zamijenjene su riječima: »ustupila Agencija za upravljanje državnom imovinom«.

7. OSTALA PRAVA

PREDNOST PRI UPISU U OBRAZOVNE USTANOVE

Članak 53.

Ukinut

Odlukom Ustavnog suda («Narodne novine», br. 2/07.) na sjednici održanoj 20. prosinca 2006. godine, ukinut je članak 53. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 174/04.), Odluka je stupila na snagu 4. siječnja 2007. godine.

PRAVO NA STIPENDIJU

Članak 54.

(1) Hrvatski branitelji iz Domovinskog rata, djeca smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, djeca zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, HRVI iz Domovinskog rata i djeca HRVI iz Domovinskog rata, dragovoljac i djeca dragovoljca iz Domovinskog rata imaju pravo na stipendiju tijekom redovitoga srednjoškolskog obrazovanja, redovitoga dodiplomskog studija te pravo na naknadu dijela troškova školarine poslijediplomskih studija na visokim učilištima jer im redoviti prihodi mjesečno po članu kućanstva ne prelaze dvostruki iznos cenzusa iz članka 88. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona.

(2) Uvjeti i mjerila za ostvarivanje prava iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar znanosti, obrazovanja i športa uz suglasnost ministra branitelja.

Odredbom članka 46. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine» br. 140/12.)

stupio na snagu 17. prosinca 2012., riječi: »ministar obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti« u odgovarajućem padežu zamijenjene su riječima: »ministar branitelja« u odgovarajućem padežu.

Članak 55.

Vlada Republike Hrvatske osnovat će posebni fond za stipendiranje osoba iz članka 54. stavka 1. ovoga Zakona.

PREDNOST PRI SMJEŠTAJU U UČENIČKE, ODNOSNO STUDENTSKE DOMOVE

Članak 56.

Djeca smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, HRVI iz Domovinskog rata i njihova djeca, HRVI iz Domovinskog rata I. skupine i hrvatski branitelj iz Domovinskog rata imaju prednost pri smještaju u učeničke, odnosno studentske domove, pod uvjetom da im redoviti prihodi mjesečno po članu kućanstva ne prelaze dvostruki iznos cenzusa redovitih novčanih prihoda iz članka 88. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona.

PRAVO NA BESPLATNE UDŽBENIKE

Članak 57.

(1) Djeca smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, HRVI iz Domovinskog rata i njihova djeca, djeca umrlih HRVI iz Domovinskog rata i hrvatski branitelji iz Domovinskog rata imaju pravo na besplatne obvezatne udžbenike za potrebe redovitoga ili izvanrednog školovanja u osnovnim i srednjim školama, te na visokim učilištima ili veleučilištima pod uvjetom da to pravo ne mogu ostvariti po drugim propisima i ako im redoviti prihodi mjesečno po članu kućanstva ne prelaze dvostruki iznos cenzusa redovitih novčanih prihoda iz članka 88. stavka 1. točke 8. ovoga Zakona.

Odredbom članka 19. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., u stavku 1. iza riječi: »i njihova djeca« stavljen je zarez i dodane su riječi: »djeca umrlih HRVI iz Domovinskog rata«, a brojka: »5.« zamijenjena je brojkom: »8.«.

(2) Pravo na besplatne obvezatne udžbenike iz stavka 1. ovoga članka imaju i djeca smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata bez oba roditelja neovisno o okolnostima nastupa smrti drugog roditelja, bez obzira na ostvarene redovne mjesečne prihode po članu kućanstva u prethodnoj kalendarskoj godini.

Odredbom članka 19. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine« br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., iza stavka 1. dodan je novi stavak 2.

(3) Iznos sredstava potrebnih za kupnju udžbenika iz stavka 1. ovoga članka osigurava Ministarstvo nadležno za branitelje, a ministar pravilnikom utvrđuje način i postupak dodjele.

Odredbom članka 19. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine» br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., dosadašnji stavak 2. postao je stavak 3.

Odredbom članka 46. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine» br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., riječi: »Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti« u odgovarajućim padežima zamijenjene su riječima: »Ministarstvo nadležno za branitelje« u odgovarajućim padežima.

PREDNOST PRI ZAKUPU POSLOVNOG PROSTORA

Članak 58.

(1) Općine, gradovi, županije, Grad Zagreb i Republika Hrvatska te pravne osobe u njihovu vlasništvu ili pretežitom vlasništvu obvezni su na sklapanje ugovora o zakupu poslovnog prostora za obrtničku ili samostalnu profesionalnu djelatnost ako sudjeluju u javnom natječaju i udovolje uvjetima iz najpovoljnije ponude:

- sa članovima obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata,
- sa članovima obitelji zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata,
- s HRVI iz Domovinskog rata,
- s dragovoljcem iz Domovinskog rata,
- te s ostalim hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata koji su proveli u obrani suvereniteta Republike Hrvatske najmanje 12 mjeseci.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka imaju prvenstveno pravo na sklapanje ugovora o zakupu poslovnog prostora ako nisu korisnici mirovine ostvarene po ovom Zakonu.

(3) Poslovni prostor na kojem je zasnovan zakup na temelju uvjeta iz ovoga članka ne može se dati u podzakup.

(4) Ugovor o zakupu sklopljen protivno odredbama ovoga članka ništavan je.

(5) Na pitanja koja se odnose na zasnivanje i prestanak zakupa poslovnog prostora te međusobna prava i obveze ugovornih strana koja nisu uređena ovim člankom primjenjuje se Zakon o zakupu poslovnog prostora.

(6) Prednost pri zakupu poslovnog prostora može se ostvariti samo jednokratno.

PRILAGODBA PRILAZA DO ZGRADE

Članak 59.

(1) HRVI Domovinskog rata koji nisu sposobni za kretanje bez invalidskih kolica i drugih ortopedskih pomagala i slijepi HRVI imaju pravo na prilagodbu prilaza do zgrade i

prilagodbu stana za kretanje u kolicima, ako se te prilagodbe mogu izvesti, sukladno posebnim propisima.

(2) Zahtjev za ostvarivanje prava iz stavka 1. ovoga članka podnosi se ministarstvu nadležnom za branitelje (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Odredom članka 20. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine» br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., u stavku 2. riječi: »Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva« zamijenjene su riječima: »ministarstvo nadležno za branitelje (u daljnjem tekstu: Ministarstvo)«.

(3) Postupak i način prilagodbe te rokovi za izvođenje prilagodbe koji ne mogu biti duži od 6 mjeseci utvrđuju se pravilnikom koji donosi ministar nadležan za branitelje (u daljnjem tekstu: ministar branitelja) uz suglasnost ministra unutarnjih poslova.

(4) Pravo na prilagodbu iz stavka 1. ovoga članka HRVI iz Domovinskog rata može ostvariti samo jednokratno.

CARINSKE I POREZNE OLAKŠICE

Članak 60.

(1) HRVI iz Domovinskog rata s oštećenjem organizma od 100% I. skupine ima pravo na osobni automobil s ugrađenim odgovarajućim prilagodbama koji mu u vlasništvo dodjeljuje ministarstvo nadležno za branitelje svakih 7 godina.

Odredbom članka 46. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine» br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., riječi: »Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti« u odgovarajućim padežima zamijenjene su riječima: »ministarstvo nadležno za branitelje« u odgovarajućim padežima.

(2) Bračni drug, punoljetna djeca i roditelji smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata imaju pravo na uvoz osobnog automobila bez plaćanja carine, posebnog poreza i poreza na dodanu vrijednost jednokratno, ako to pravo do sada nisu iskoristili.

(3) HRVI iz Domovinskog rata od II. do IV. skupine čije utvrđeno oštećenje organizma ima za posljedicu oštećenje funkcije ekstremiteta ili oštećenje vida, ima pravo na uvoz osobnog automobila bez plaćanja carine, posebnog poreza i poreza na dodanu vrijednost u iznosu utvrđenog postotka oštećenja organizma svakih 5 godina.

(4) Prava iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka međusobno se isključuju.

(5) Pravo na povlastice iz stavka 2. ovoga članka ako su roditelji razvedeni, ima roditelj s kojim je smrtno stradali ili zatočeni ili nestali hrvatski branitelj iz Domovinskog rata živio u zajedničkom kućanstvu najmanje 5 godina prije smrtnog stradavanja, odnosno od dana utvrđivanja da je osoba zatočena ili nestala.

(6) Ako korisnik povlastice iz stavka 2. i 3. ovoga članka osobni automobil proda, daruje, prestane osobno upotrebljavati ili koristiti, ili u cijelosti otuđi u roku od četiri godine od nabave, obavezan je platiti carinu, posebni porez i porez na dodanu vrijednost kojih je bio oslobođen pri uvozu.

Odredbom članka 1. Zakona o izmjeni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine« br. 65/09.) stupio na snagu 13. lipnja 2009., stavak 6. je izmijenjen.

(7) Ako HRVI iz Domovinskog rata ili član obitelji smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata umre prije isteka roka od četiri godine od nabave automobila, zakonski nasljednici mogu prodati automobil koji su naslijedili bez plaćanja carine, posebnog poreza i poreza na dodanu vrijednost.

Odredbom članka 1. Zakona o izmjeni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine« br. 65/09.) stupio na snagu 13. lipnja 2009., stavak 7. je izmijenjen.

(8) Ministarstvo nadležno za branitelje obvezno je osigurati automobile iz stavka 1. ovoga članka u roku od 6 mjeseci od podnošenja zahtjeva.

Odredbom članka 46. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine« br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., riječi: »Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti« u odgovarajućim padežima zamijenjene su riječima: »ministarstvo nadležno za branitelje« u odgovarajućim padežima.

(9) Vlada Republike Hrvatske utvrdit će uredbom najvišu vrijednost osobnog automobila, uvjete za plaćanje carine, posebnog poreza, poreza na dodanu vrijednost kojih je bio oslobođen pri uvozu te uvjete i postupak ostvarivanja carinskih i poreznih olakšica hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.

Odredbom članka 1. Zakona o izmjeni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine« br. 65/09.) stupio na snagu 13. lipnja 2009., stavak 9. je izmijenjen.

Odredbom članka 2. Zakona o izmjeni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine« br. 65/09.) stupio na snagu 13. lipnja 2009., odredbe članka 60. prestaju važiti u dijelu kojim se propisuje oslobađanja od plaćanja carina danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Odredbom članka 3. Zakona o izmjeni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine« br. 65/09.) stupio na snagu 13. lipnja 2009., odredbe članka 60. prestaju važiti u dijelu kojim se propisuje oslobađanja od plaćanja poreza na dodanu vrijednost i posebnog poreza stupanjem na snagu Zakona o porezu na dodanu vrijednost i propisa o posebnim porezima usklađenih s pravnom stečevinom Europske unije.

Članak 61.

(1) HRVI iz Domovinskog rata oslobođeni su plaćanja carine i poreza na dodanu vrijednost na ortopedska i druga pomagala koja su izravan nadomjestak tjelesnih organa, odnosno oštećenih tjelesnih organa te na rezervne dijelove i potrošni materijal za ta pomagala.

(2) Nezaposleni HRVI iz Domovinskog rata, dragovoljac, hrvatski branitelj iz Domovinskog rata i obitelj smrtno stradalog, zatočenog ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata oslobođeni su od plaćanja carine i poreza na dodanu vrijednost kada uvoze strojeve i opremu za obavljanje gospodarske djelatnosti, odnosno samostalne profesionalne djelatnosti, sukladno posebnim propisima.

(3) U ostvarivanju prava iz stavka 2. ovoga članka primjenjuju se odredbe iz članka 60. stavka 6. i 7. ovoga Zakona.

Odredbom članka 2. Zakona o izmjeni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine» br. 65/09.) stupio na snagu 13. lipnja 2009., odredbe članka 61. prestaju važiti u dijelu kojim se propisuje oslobađanja od plaćanja carina danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Odredbom članka 3. Zakona o izmjeni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine» br. 65/09.) stupio na snagu 13. lipnja 2009., odredbe članka 61. prestaju važiti u dijelu kojim se propisuje oslobađanja od plaćanja poreza na dodanu vrijednost i posebnog poreza stupanjem na snagu Zakona o porezu na dodanu vrijednost i propisa o posebnim porezima usklađenih s pravnom stečevinom Europske unije.

OSLOBOĐENJE OD PLAĆANJA NAKNADE ZA PRENAMJENU POLJOPRIVREDNOGA ZEMLJIŠTA

Članak 62.

(1) Članovi obitelji smrtno stradalog, zatočenog ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, HRVI iz Domovinskog rata i hrvatski branitelji iz Domovinskog rata koji su proveli u obrani suvereniteta Republike Hrvatske najmanje tri mjeseca oslobođeni su od plaćanja jednokratne naknade zbog umanjjenja vrijednosti i površine poljoprivrednog zemljišta kao dobra od interesa za Republiku Hrvatsku kada s pravnom osnovom na temelju građevne dozvole ili drugog akta mijenjaju namjenu poljoprivrednog zemljišta tako da se ono više ne iskorištava za poljoprivrednu proizvodnju.

(2) Pravo iz stavka 1. ovoga članka može se ostvariti samo jednokratno.

OSLOBOĐENJE OD PLAĆANJA SUDSKIH, UPRAVNIH I JAVNOBILJEŽNIČKIH PRISTOJBI

Članak 63.

Od plaćanja sudskih, upravnih i javnobilježničkih pristojbi u postupku ostvarivanja prava iz ovoga Zakona oslobođeni su članovi obitelji smrtno stradalog, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i HRVI Domovinskog rata na temelju odgovarajućih isprava kojima dokazuju svoj status.

PRAVO NA OBNOVU

Članak 64.

(1) Korisnici prava iz ovoga Zakona imaju pravo na obnovu pod uvjetima i na način kako je to propisano Zakonom o obnovi.

(2) Pravo na obnovu kao oblik stambenog zbrinjavanja isključuje pravo na dodjelu stana, odnosno stambenog kredita osim u slučaju iz članka 45. ovoga Zakona.

(3) Članovi obitelji smrtno stradaloga, zatočenog ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, HRVI iz Domovinskog rata, koji na teritoriju Republike Hrvatske nemaju u vlasništvu, odnosno koji nisu ostvarili pravo na odgovarajuću kuću ili stan, mogu sukladno Zakonu o obnovi, ostvariti pravo na obnovu potrebne stambene površine u obiteljskom domu prema broju članova svoje uže obitelji, i to 35 m² za prvog člana obitelji, te 10 m² za svakoga sljedećeg člana obitelji, uključujući i pravo na ime osobe smrtno stradaloga zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka smatra se da su članovi obitelji smrtno stradaloga, zatočenog ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i HRVI iz Domovinskog rata ostvarili pravo na stambeno zbrinjavanje.

GLAVA III.

PRAVA HRVI IZ DOMOVINSKOG RATA NA OSNOVI OŠTEĆENJA ORGANIZMA

Članak 65.

(1) Oštećenjem organizma, u smislu ovoga Zakona, smatra se oštećenje nastalo kao posljedica rane, ozljede ili bolesti, pogoršanja bolesti, odnosno pojave bolesti u obrani suvereniteta Republike Hrvatske ili kod zatočenika u neprijateljskom logoru. Radi ostvarivanja prava iz ovoga Zakona HRVI Domovinskog rata razvrstavaju se, prema utvrđenom postotku oštećenja organizma, u deset skupina:

- I. skupina – invalidi sa 100% oštećenja organizma kojima je za redovit život potrebna njega i pomoć druge osobe,
- II. skupina – invalidi sa 100% oštećenja organizma,
- III. skupina – invalidi s 90% oštećenja organizma,
- IV. skupina – invalidi s 80% oštećenja organizma,
- V. skupina – invalidi sa 70% oštećenja organizma,
- VI. skupina – invalidi sa 60% oštećenja organizma,
- VII. skupina – invalidi s 50% oštećenja organizma,
- VIII. skupina – invalidi sa 40% oštećenja organizma,
- IX. skupina – invalidi s 30% oštećenja organizma,

– X. skupina – invalidi s 20% oštećenja organizma.

(2) Invalidu koji je zadobio više oštećenja organizma pod različitim okolnostima i to:

– u obrani suvereniteta Republike Hrvatske, na odsluženju obveznoga vojnog roka, mirnodopski vojni invalid (MVI) u svezi s ratnim događajima, civilni invalid rata (CIR) i u II. svjetskom ratu (NOR), pri ocjenjivanju postotka oštećenja organizma uzimaju se u obzir sva takva oštećenja organizma, a status se određuje prema oštećenju organizma za koje se, pri ocjenjivanju ukupnog postotka oštećenja, utvrdi najveći postotak osim ako se invalid ne odluči drukčije izjavom na zapisnik kod tijela koje vodi postupak.

(3) Pri utvrđivanju postotka oštećenja organizma osobama kojima je oštećenje organizma nastalo kao posljedica pogoršanja bolesti, odnosno pojave bolesti uzima se odgovarajući postotak od cjelokupnog oštećenja organizma s tim da po toj osnovi utvrđeni postotak oštećenja organizma ne može iznositi više od 80%.

(4) O HRVI iz Domovinskog rata kojima je status priznat na temelju bolesti PTSP vodi se posebna skrb putem centara za psihosocijalnu pomoć.

(5) Nalaz i mišljenje o oštećenju organizma iz stavka 1. i 3. ovoga članka daju liječnička povjerenstva u prvom i drugom stupnju koja imenuje ministar branitelja.

Odredbom članka 46. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine» br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., riječi: »ministar obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti« u odgovarajućim padežima su zamijenjene riječima: »ministar branitelja« u odgovarajućim padežima.

1. OSOBNA INVALIDNINA

Članak 66.

(1) Osobna invalidnina je osnovno pravo HRVI iz Domovinskog rata na osnovi oštećenja organizma i na temelju tog prava ostvaruju se sva ostala prava na osnovi oštećenja organizma. Osobna invalidnina određuje se HRVI iz Domovinskog rata prema skupini oštećenja organizma u koju je razvrstan i pripada mu u mjesečnom iznosu.

(2) Mjesečni iznos osobne invalidnine invalida I. skupine određuje se u iznosu od 115% od utvrđene proračunske osnovice u Republici Hrvatskoj.

(3) Mjesečni iznos osobne invalidnine invalida od II. do X. skupine određuje se u postotku od osobne invalidnine invalida I. skupine i to:

Skupina Postotak

II.	73,00
III.	55,00
IV.	41,00
V.	29,00
VI.	18,00

VII.	12,00
VIII.	6,00
IX.	4,00
X.	3,00

2. DOPLATAK ZA NJEGU I POMOĆ DRUGE OSOBE

Članak 67.

(1) Pravo na doplatk za njegu i pomoć druge osobe imaju:

1. HRVI iz Domovinskog rata I. skupine,

2. HRVI iz Domovinskog rata II., III. i IV. skupine kojima je organizam oštećen i neovisno o vojnom invaliditetu, a čije je oštećenje, zajedno s vojnim invaliditetom, jednako oštećenju organizma invalida I. skupine.

(2) HRVI iz Domovinskog rata iz stavka 1. ovoga članka radi ostvarivanja prava na doplatk za njegu i pomoć druge osobe razvrstavaju se u dva stupnja:

1. u prvi stupanj – HRVI iz Domovinskog rata od I. do IV. skupine koji su potpuno nesposobni za obavljanje svih životnih potreba i kojima je potrebna neprekidna njega i pomoć druge osobe,

2. u drugi stupanj – ostali HRVI iz Domovinskog rata iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 68.

(1) Osnovica za određivanje doplatka za njegu i pomoć druge osobe je mjesečni iznos osobne invalidnine invalida I. skupine.

(2) Doplatk za njegu i pomoć druge osobe iznosi mjesečno:

1) za I. stupanj 100% od osnovice,

2) za II. stupanj 66% od osnovice.

Članak 69.

Doplatk za njegu i pomoć druge osobe ne isplaćuje se za vrijeme koje je korisnik doplatka proveo u zdravstvenoj ustanovi ili u drugoj ustanovi u kojoj mu je osigurana njega i pomoć druge osobe.

3. ORTOPEDSKI DOPLATAK

Članak 70.

(1) Pravo na ortopedski doplatk imaju HRVI iz Domovinskog rata kojima je oštećenje organizma utvrđeno zbog težih oštećenja organizma koja su neposredna posljedica

zadobivene rane, ozljede ili bolesti koja je uzrokovala amputaciju ekstremiteta, teško oštećenje funkcije ekstremiteta ili potpuni gubitak vida na oba oka.

(2) Oštećenja organizma iz stavka 1. ovoga članka razvrstavaju se u četiri stupnja prema težini, vrsti i uzroku oštećenja.

Članak 71.

(1) Osnovica za određivanje ortopedskog doplatka je mjesečni iznos osobne invalidnine invalida I. skupine.

(2) Ortopedski doplatak iznosi mjesečno:

1) za I. stupanj 29% od osnovice,

2) za II. stupanj 22% od osnovice,

3) za III. stupanj 14% od osnovice,

4) za IV. stupanj 7% od osnovice.

(3) Ortopedski doplatak iz stavka 2. točke 1. ovoga članka povećava se za 25% invalidu kod kojega postoje dva ili više oštećenja I. stupnja.

4. PRAVO NA MEDICINSKU, ODNOSNO FIZIKALNU REHABILITACIJU

Članak 72.

(1) Iznimno od odredbe članka 11. ovoga Zakona HRVI iz Domovinskog rata ima pravo na medicinsku, odnosno fizikalnu rehabilitaciju ako mu je ta rehabilitacija prijeko potrebna u svezi s oštećenjem organizma koje je zadobio pod okolnostima iz članka 5. ovoga Zakona i na temelju kojeg mu je priznat status HRVI iz Domovinskog rata, a sukladno uvjetima i mjerilima propisanim Pravilnikom iz stavka 2. ovoga članka.

(2) Pravo iz stavka 1. ovoga članka ostvarivat će se na način i pod uvjetima utvrđenim Pravilnikom koji donosi ministar branitelja.

Odredbom članka 46. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine» br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., u stavku 2. riječi: »ministar obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti« u odgovarajućim padežima zamijenjene su riječima: »ministar branitelja«.

5. NAKNADA TROŠKOVA PRIJEVOZA

Članak 73.

(1) Korisnicima prava po ovom Zakonu pripada naknada troškova za prijevoz u drugo mjesto ako su od nadležnog tijela upućeni, odnosno pozvani u drugo mjesto radi pregleda pred liječničkim povjerenstvom ili korištenja medicinske ili fizikalne rehabilitacije sukladno ovome Zakonu.

(2) Korisnik prava po ovome Zakonu kojemu je određen pratitelj za putovanje radi pregleda pred liječničkim povjerenstvom, odnosno radi korištenja medicinske ili fizikalne rehabilitacije ima pravo na naknadu troškova prijevoza i za pratitelja.

(3) Pravo na naknadu troškova prijevoza iz stavka 1. i 2. ovoga članka ima i osoba koja je podnijela zahtjev za priznanje prava po ovome Zakonu, ako joj je izvršnim rješenjem priznato traženo pravo, odnosno povećanje skupine oštećenja organizma.

Odredbom članka 21. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine» br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., u stavku 3. riječ: »konačnim« zamijenjena je riječju: »izvršnim«.

(4) Troškovi prijevoza nadoknađuju se prema cijeni vozne karte za prijevoz autobusom, odnosno drugim razredom željeznice ili brodom.

6. PRAVO NA JEDNOKRATNU NOVČANU POMOĆ

Članak 74.

Članovi obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, HRVI iz Domovinskog rata i hrvatski branitelji iz Domovinskog rata imaju pravo na jednokratnu novčanu pomoć pod uvjetima i po postupku utvrđenom uredbom Vlade Republike Hrvatske.

GLAVA IV.

PRAVA NA OSNOVI GUBITKA, ZATOČENJA ILI NESTANKA ČLANA OBITELJI

1. OBITELJSKA INVALIDNINA

Članak 75.

(1) Obiteljska invalidnina je osnovno pravo na osnovi smrti člana obitelji i na temelju tog prava ostvaruju se sva ostala prava ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(2) Članovi obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata imaju pravo na obiteljsku invalidninu pod uvjetima i u iznosu propisanim ovim Zakonom.

Članak 76.

(1) Pravo na obiteljsku invalidninu članovi uže obitelji mogu ostvariti pod sljedećim uvjetima:

1. udovica, odnosno udovac stječu pravo na obiteljsku invalidninu kada navršše 40 godina života, a prije navršenih 40 godina života ako su nesposobni za privređivanje,

2. djeca, posvojenici i pastorčad do navršene 15. godine života, odnosno ako su na školovanju do kraja propisanog trajanja redovitog školovanja, ali najkasnije do navršene 26. godine života, a ako su nesposobna za privređivanje, dok ta nesposobnost traje, uz uvjet da je nesposobnost nastupila prije navršene 15. godine života, odnosno za vrijeme redovitog školovanja prije navršene 26. godine života. Ako je školovanje prekinuto zbog bolesti, pravo na obiteljsku invalidninu ove osobe mogu koristiti i za vrijeme trajanja bolesti do navršene 26.

godine života, a nakon toga najviše još za onoliko vremena koliko su zbog bolesti izgubile od redovitog školovanja, ako je redovito školovanje nastavljeno prije 26. godine života,

Odredbom članka 22. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine» br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., u stavku 1. točka 2. je izmijenjena.

Brisana točka 3.

Odredbom članka 22. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine» br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., točka 3. je brisana, a dosadašnja točka 4. koja je postala točka 3. je izmijenjena.

3. djeca koja završe redovito trogodišnje srednjoškolsko obrazovanje, a nastave školovanje u četvrtom razredu u redovitom školovanju ili po programu za obrazovanje odraslih, zadržavaju to pravo ako nisu zaposleni.

(2) Ako užu obitelj čine bračni drug s jednim članom ili više članova obitelji iz stavka 1. točke 2. ovoga članka, bračni drug ima pravo na obiteljsku invalidninu kao sukorisnik s njima, bez obzira na uvjete iz stavka 1. točke 1. ovoga članka i to dok i jedno dijete od te djece ima pravo na invalidninu.

Članak 77.

(1) Roditelji imaju pravo na obiteljsku invalidninu iako su članovi uže obitelji ostvarili to pravo.

(2) Očuh, maćeha i posvojitelj, koji su hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata od kojeg izvode pravo uzdržavali ili ih je on uzdržavao najmanje pet godina prije pogibije ili smrti, imaju također pravo na obiteljsku invalidninu iako su članovi uže obitelji ostvarili to pravo.

(3) Očuh, maćeha ili posvojitelj koji ispunjava uvjete za priznavanje prava na obiteljsku invalidninu isključuje roditelja koji nije izvršavao roditeljsku dužnost prema osobi od koje bi izvodio pravo, te mu je roditeljska skrb oduzeta odlukom suda u izvanparničnom postupku.

(4) Dok primaju obiteljsku invalidninu po odredbama iz ovoga Zakona, članovi obitelji imaju pravo na zdravstvenu zaštitu kao članovi obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata ako zdravstvenu zaštitu ne ostvaruju iz druge osnove.

Članak 78.

(1) Osnovica za određivanje visine iznosa obiteljske invalidnine je mjesečni iznos osobne invalidnine invalida I. skupine.

(2) Obiteljska invalidnina za jednog korisnika iza smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata iznosi 50% mjesečno od osnovice iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Obiteljska invalidnina iza umrlog HRVI-a I.–IV. skupine koji je do smrti koristio doplatak za njegu i pomoć druge osobe za jednog korisnika iznosi 25% mjesečno od osnovice iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Ako pravo na obiteljsku invalidninu ostvaruje više članova obitelji za svakog sukorisnika iznos obiteljske invalidnine iz stavka 2. i 3. ovoga članka povećava se za 50%.

(5) Ako pravo na obiteljsku invalidninu ostvaruju dva člana ili više članova obitelji, obiteljska invalidnina pripada sukorisnicima u jednakim dijelovima.

(6) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka roditelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata koji nisu u radnom odnosu i nisu korisnici mirovine prema ovom Zakonu ili po propisima o mirovinskom osiguranju veće od 50% proračunske osnovice, imaju pravo na obiteljsku invalidninu i to:

– jedan roditelj u iznosu 70% od osnovice mjesečno,

– oba roditelja u iznosu 100% od osnovice mjesečno.

(7) Djeca, posvojenici i pastorčad smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata ostvaruju pravo na obiteljsku invalidninu i nakon završetka ili prekida redovitog školovanja, ako su nezaposlena, a najduže 12 mjeseci nakon prestanka redovitog školovanja.

Članak 79.

(1) Članovi obitelji koji ispunjavaju uvjete za ostvarivanje prava na obiteljsku invalidninu na osnovi dviju ili više osoba imaju pravo na obiteljsku invalidninu u nesmanjenom iznosu za svaku od tih osoba.

(2) Pravo na obiteljsku invalidninu imaju, uz uvjete propisane ovim Zakonom i korisnici osobne invalidnine.

2. POVEĆANA OBITELJSKA INVALIDNINA

Članak 80.

(1) Roditelj čije je jedino dijete smrtno stradalo u obrani suvereniteta Republike Hrvatske ima pravo na obiteljsku invalidninu iz članka 78. stavka 2. ovoga Zakona povećanu za 50%. Pravo na povećanu obiteljsku invalidninu ima i roditelj koji je imao i druge djece a koja su sva smrtno stradala ili umrla do podnošenja zahtjeva za povećanu obiteljsku invalidninu.

(2) Ako obiteljsku invalidninu po stavku 1. ovoga članka koriste oba roditelja kao sukorisnici iznosa obiteljske invalidnine određen po članku 78. stavku 2. ovoga Zakona povećava se za 50%.

(3) Pravo na povećanu obiteljsku invalidninu ima i dijete smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata bez roditeljske skrbi.

(4) Ako obiteljsku invalidninu po stavku 3. ovoga članka koristi više djece – sukorisnika obiteljske invalidnine, iznos invalidnine određen po članku 78. stavak 4. ovoga Zakona povećava se za 50%.

Odredbom članka 23. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine» br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., iza stavka 2. dodani su stavci 3. i 4.

3. UVEĆANA OBITELJSKA INVALIDNINA

Članak 81.

(1) Roditelj i bračni drug smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata koji nemaju djece, odnosno imaju jedno ili više djece koja su sva nesposobna za privređivanje uz uvjet da je ta nesposobnost nastala prije 15. godine života, odnosno prije navršene 26. godine života, ako je dijete bilo na redovitom školovanju, imaju uz pravo na obiteljsku invalidninu i pravo na uvećanu obiteljsku invalidninu.

(2) Pravo na uvećanu obiteljsku invalidninu ima i dijete smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata bez oba roditelja neovisno o okolnostima nastupa smrti drugog roditelja.

(3) Uvećana obiteljska invalidnina iz stavka 1. i 2. ovoga članka iznosi 34,50% mjesečno od mjesečnog iznosa osobne invalidnine invalida I. skupine.

(4) Ako više osoba iz stavka 1. i 2. ovoga članka ispunjavaju uvjete za ostvarivanjem prava na uvećanu obiteljsku invalidninu, uvećana obiteljska invalidnina u iznosu iz stavka 3. ovoga članka pripada svakoj od njih.

(5) Korisnici koji ispunjavaju uvjete za ostvarivanje prava na uvećanu obiteljsku invalidninu po ovom Zakonu, na osnovi dviju ili više osoba imaju pravo na tu invalidninu samo iza jedne osobe.

4. PRAVA ČLANOVA OBITELJI ZATOČENOGA ILI NESTALOGA HRVATSKOG BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA

NOVČANA NAKNADA

Članak 82.

(1) Članovi obitelji zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata imaju pravo na mjesečnu naknadu u iznosu obiteljske invalidnine, povećane obiteljske invalidnine, uvećane obiteljske invalidnine i obiteljske mirovine koju bi ostvarili kao članovi obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, sukladno odredbama ovoga Zakona.

Odredbom članka 2. Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o pravima hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji («Narodne novine» br. 107/07.) stupio na snagu 19. listopada 2007., stavak 1. je izmijenjen.

(2) Ako su naknadu iz stavka 1. ovoga članka ostvarili bračni drug i/ili djeca nestaloga ili zatočenoga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, roditelji imaju pravo na novčanu naknadu u iznosu obiteljske invalidnine koju bi ostvarili kao roditelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, sukladno odredbama ovoga Zakona.

(3) Članovi obitelji iz stavka 1. i 2. ovoga članka stječu pravo na novčanu naknadu i sva ostala prava iz ovoga Zakona kao i članovi obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata pod uvjetima i u postupku utvrđenim za članove obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata osim prava na obiteljsku invalidninu i mirovinu. Obiteljska invalidnina priznaje im se nakon identifikacije hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata po službenoj dužnosti u kontinuitetu nakon prestanka prava na novčanu naknadu u iznosu obiteljske invalidnine.

(4) Dok primaju naknadu iz stavka 1. i 2. ovoga članka imaju pravo na zdravstvenu zaštitu kao članovi obitelji zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja ako zdravstvenu zaštitu ne ostvaruju iz druge osnove.

5. PRAVO NA OBITELJSKU INVALIDNINU NAKON SMRTI HRVI IZ DOMOVINSKOG RATA

Članak 83.

(1) Bračni drug i djeca umrloga HRVI iz Domovinskog rata od I. do IV. skupine koji je do smrti koristio doplatu za njegu i pomoć druge osobe imaju pravo na obiteljsku invalidninu pod uvjetima iz ovoga Zakona.

(2) Pravo na obiteljsku invalidninu pod uvjetima iz ovoga Zakona imaju i roditelji umrloga HRVI iz Domovinskog rata od I. do IV. skupine koji je do smrti koristio doplatu za njegu i pomoć druge osobe, ako ni jedan član uže obitelji ne koristi to pravo i ako im je on bio jedino dijete.

(3) Bračni drug, djeca i roditelji umrloga HRVI iz Domovinskog rata od I. do IV. skupine koji je do smrti koristio doplatu za njegu i pomoć druge osobe imaju pravo na obiteljsku invalidninu u iznosu propisanom u članku 78. stavku 3. ovoga Zakona.

GLAVA V.

PRAVA NA OSNOVI MATERIJALNIH I DRUGIH

POTREBA KORISNIKA

1. PRAVO NA POSEBNI DOPLATAK

Članak 84.

HRVI iz Domovinskog rata ima pravo na posebni doplatu u iznosu od 50% pripadajućeg iznosa osobne invalidnine, ako nije u radnom odnosu, ne prima mirovinu i naknadu plaće od dana stjecanja prava na profesionalnu rehabilitaciju kao i tijekom profesionalne rehabilitacije.

2. PRAVO NA USLUGE OSOBE ZA PRUŽANJE NJEGE I POMOĆI

Članak 85.

(1) HRVI iz Domovinskog rata I. skupine može koristiti usluge osobe za pružanje njege i pomoći.

(2) Osoba koja pruža njegu i pomoć ima pravo na naknadu plaće u iznosu osobne invalidnine invalida I. skupine, prava iz mirovinskog i zdravstvenog osiguranja, pravo na doplatak za djecu i prava za vrijeme nezaposlenosti, kao zaposlena osoba prema posebnim propisima.

(3) Ministarstvo nadležno za branitelje isplaćuje naknadu plaće iz stavka 2. ovoga članka i uplaćuje doprinose na naknadu plaće i iz naknade plaće a sredstva za te namjene osiguravaju se u državnom proračunu.

Odredbom članka 46. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine» br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., riječi: »Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti« u odgovarajućim padežima zamijenjene su riječima: »ministarstvo nadležno za branitelje« u odgovarajućim padežima.

(4) Osnovica za uplatu doprinosa je iznos naknade plaće uvećan za doprinos iz plaće.

Članak 86.

Mjerila za izbor osobe koja može pružati njegu i pomoć, te postupak i način ostvarivanja prava iz članka 85. ovoga Zakona propisuje pravilnikom ministar branitelja.

Odredbom članka 46. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine» br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., riječi: »ministar obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti« u odgovarajućim padežima zamijenjene su riječima: »ministar branitelja« u odgovarajućim padežima«.

3. PRAVO NA OPSKRBNINU

Članak 87.

(1) Pravo na opskrbninu imaju korisnici obiteljske invalidnine, korisnici osobne invalidnine i hrvatski branitelji iz Domovinskog rata koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj kada su nesposobni za privređivanje ako ispunjavaju uvjete propisane odredbama članka 88. – 90. ovoga Zakona i ako su sudjelovali u obrani suvereniteta Republike Hrvatske najmanje 100 dana.

Odredbom članka 7. Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine» br. 137/09.) stupio na snagu 21. studenoga 2009., članak 87. je izmijenjen.

(2) Pravo na puni mjesečni iznos opskrbnine udovica umrlog HRVI iz Domovinskog rata može ostvariti ako ispunjava sljedeće uvjete:

1. da nema priznato pravo na invalidsku, starosnu, prijevremenu ili drugu vrstu mirovine

2. da pravo na obiteljsku mirovinu temeljem Zakona o mirovinskom osiguranju nije priznato djeci umrlog HRVI iz Domovinskog rata

3. da je u trenutku smrti HRVI iz Domovinskog rata imala navršениh 45 godina života

4. da je nezaposlena, da nije korisnica novčane naknade zbog nezaposlenosti i da nema druge redovite prihode iz članka 97. ovoga Zakona godišnje veće od 30% od utvrđene proračunske osnovice u Republici Hrvatskoj.

(3) Pravo iz stavka 2. ovoga članka udovica može koristiti najduže do navršene 50. godine života.

(4) Udovac umrle HRVI iz Domovinskog rata može ostvariti pravo na puni mjesečni iznos opskrbnine ako ispunjava uvjete iz stavka 2. točke 1. do 4. ovoga članka.

(5) Na postupak početka i prestanka prava iz stavka 2. ovoga članka primjenjuju se odgovarajuće odredbe ovoga Zakona kojima je propisano priznavanje prava na opskrbninu.

Odredbom članka 24. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine» br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., dodani su stavci 2., 3., 4. i 5.

Članak 88.

(1) Osobe iz članka 87. stavka 1. ovoga Zakona pravo na opskrbninu mogu ostvariti pod uvjetom:

Odredbom članka 25. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine» br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., u stavku 1. iza riječi: »iz članka 87.« dodane su riječi: »stavka 1.«.

1. da nisu zaposlene,

2. da samostalno ne obavljaju privrednu ili profesionalnu djelatnost,

3. da nisu korisnici mirovine ili mirovine sa zaštitnim dodatkom veće od osnovice za određivanje opskrbnine,

4. da nisu korisnici novčanog primanja u svezi s profesionalnom rehabilitacijom, odnosno zbog nezaposlenosti,

5. da oni i članovi njihovog kućanstva nisu upisani u registar poljoprivrednih gospodarstava,

Odredbom članka 7. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine» br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., u stavku 1. točka 5. je izmijenjena.

6. da nisu obveznici uplate doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju poljoprivredne djelatnosti,

7. da oni i članovi njihovog kućanstva nisu vlasnici ili korisnici motornog vozila ili motornih plovila dužine preko 6 metara i da nisu vlasnici ili suvlasnici, korisnici ili sukorisnici nekretnina koje im ne služe za podmirenje osnovnih životnih potreba,

Odredbom članka 7. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine» br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., u stavku 1. točka 7. je izmijenjena.

8. da oni i članovi njihovog kućanstva nemaju ukupno druge redovne novčane prihode mjesečno po članu kućanstva veće od 30% od utvrđene proračunske osnovice u Republici Hrvatskoj,

Odredbom članka 8. Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine» br. 137/09.) stupio na snagu 21. studenoga 2009., stavak 1. je izmijenjen.

Odredbom članka 7. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine» br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., u stavku 1. točka 8. je izmijenjena.

9. da nisu temeljem rješenja nadležnog tijela smješteni u dom socijalne skrbi ili u zdravstvenu ustanovu ili da nisu smješteni u udomiteljsku obitelj,

10. da nisu na izdržavanju kazne zatvora, osim ako su prije upućivanja na izvršenje kazne zatvora živjeli u zajedničkom kućanstvu s osobama koje su uzdržavali, a iste osobe obvezni su uzdržavati i tijekom izvršenja kazne zatvora.

Odredbom članka 25. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine» br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., iza točke 8. dodane su točke 9. i 10.

(2) Pravo na opskrbninu, pod uvjetima iz stavka 1. ovoga članka, imaju i slijepi članovi obitelji nakon smrti HRVI.

Članak 89.

Sukorisnicima obiteljske invalidnine i korisnicima više invalidnina pripada jedna opskrbnina.

Članak 90.

(1) Nesposobnima za privređivanje prema ovom Zakonu smatraju se:

1. HRVI I. – V. skupine koji nije zaposlen niti samostalno obavlja gospodarsku ili profesionalnu djelatnost,

2. žena kad navrší 40 godina života ili muškarac kad navrší 50 godina života, odnosno za mlađe osobe kod kojih se utvrdi nesposobnost za privređivanje koju utvrđuje nadležno liječničko povjerenstvo koje imenuje ministar obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, a prema kriterijima medicinske znanosti imajući u vidu zanimanje i godine života,

3. dijete do navršenih 15 godina života, odnosno za vrijeme školovanja, ali najkasnije do navršenih 26 godina života, a ako je nesposobno za samostalan život i rad, prema kriterijima medicinske znanosti za vrijeme dok ta nesposobnost traje, uz uvjet da je nesposobnost nastupila prije navršenih 15 godina života, odnosno za vrijeme školovanja prije navršenih 26 godina života,

4. udovica ili udovac iza osobe od koje izvode pravo, ako je nakon smrti te osobe ostalo jedno ili više djece prema kojima oni obavljaju roditeljske dužnosti, dok su ta djeca nesposobna za samostalan život i rad, prema točki 3. ovoga stavka.

(2) Dijete iz stavka 1. točke 3. ovoga članka koje prekine školovanje zbog bolesti koju je utvrdila nadležna zdravstvena ustanova, smatra se nesposobnim za samostalan život i rad i za vrijeme trajanja bolesti do navršenih 26 godina života kao i nakon te godine, ali najviše onoliko vremena koliko je zbog bolesti izgubilo od školovanja, ako je školovanje nastavljeno prije navršenih 26 godina.

Članak 91.

(1) Osnovica za određivanje opskrbnine iznosi 33% utvrđene proračunske osnovice u Republici Hrvatskoj.

(2) Korisnicima koji u kućanstvu nemaju prihode od utjecaja na opskrbninu, opskrbnina se određuje u iznosu osnovice.

(3) Korisnicima koji u kućanstvu imaju prihod od poljoprivredne djelatnosti i šumarstva, odnosno druge prihode od utjecaja na opskrbninu, opskrbnina se određuje u iznosu razlike između dijela prihoda koji mjesečno otpada na korisnika i osnovice za određivanje opskrbnine.

(4) Ako dva ili više sukorisnika obiteljske invalidnine ispunjavaju uvjete za stjecanje prava na opskrbninu, opskrbnina određena prema stavku 2., odnosno 3. ovoga članka povećava se za 50% za svakoga daljnjeg korisnika.

(5) Ako oba bračna druga ispunjavaju uvjete za stjecanje prava na opskrbninu, opskrbnina im se određuje kao jednom korisniku i tako određena povećava za 50% za drugoga bračnog druga.

Odredbom članka 26. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., u stavku 5. riječi: »po različitim osnovama« su brisane.

Članak 92.

(1) Sukorisnicima opskrbnine koji žive u zajedničkom kućanstvu opskrbnina, određena po članku 91. stavku 4. ovoga Zakona, pripada na jednake dijelove.

(2) Ako obiteljsku invalidninu koristi više osoba koje žive odvojeno (razvedeni roditelji, djeca rođena u braku i djeca rođena izvan braka i dr.), a prihodi im ne potječu iz zajedničkih izvora, opskrbnina pripada samo onim sukorisnicima koji ispunjavaju uvjete za stjecanje prava na opskrbninu.

(3) Ako dva ili više sukorisnika obiteljske invalidnine iz stavka 2. ovoga članka ispunjavaju uvjete za stjecanje prava na opskrbninu, svakome od njih pripada iznos koji bi mu pripadao kao samostalnom korisniku, s time da zbroj tih iznosa ne može biti veći od osnovice za određivanje opskrbnine povećane po članku 91. stavku 4. ovoga Zakona. Ako je zbroj tih iznosa veći, opskrbnina pripada svakom od sukorisnika u omjeru s iznosima koji bi im pripadali kao samostalnim korisnicima.

Članak 93.

Brisan.

Odredbom članak 9. Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine» br. 137/09.) stupio na snagu 21. studenoga 2009., članak 93. je brisan.

Članak 94.

Brisan.

Odredbom članak 9. Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine» br. 137/09.) stupio na snagu 21. studenoga 2009., članak 94. je brisan.

Članak 95.

(1) Pravo na opskrbninu i iznos opskrbnine ovise o ukupnom prihodu od poljoprivredne djelatnosti i šumarstva, korisnika opskrbnine i svih članova njegovog kućanstva kao i o drugim novčanim prihodima korisnika opskrbnine i članova njegovog kućanstva koji žive s njim u kućanstvu.

Odredbom članka 8. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine» br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., u stavku 1. riječi: »članova njegove obitelji« zamijenjene su riječima: »članova njegovog kućanstva«.

(2) Kućanstvom, u smislu ovoga Zakona, smatra se zajednica života, privređivanja i trošenja ostvarenih prihoda.

Članak 96.

(1) Kao prihod od poljoprivredne djelatnosti i šumarstva smatra se dohodak od poljoprivrede i šumarstva ostvaren korištenjem prirodnih bogatstava zemlje i šume i uporabe od tih djelatnosti dobivenih proizvoda, koji je služio kao osnovica za obračun poreza na dodanu vrijednost prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost u prethodnoj godini.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka dohodak od poljoprivrede i šumarstva uzima se umanjen za 50%, ako su u pitanju korisnici koji u kućanstvu nemaju članova sposobnih za privređivanje u smislu članka 90. i 94. stavka 3. ovoga Zakona, te korisnici doplatka za njegu i pomoć druge osobe i korisnici doplatka za pripomoć u kući.

(3) Ako je poljoprivredno zemljište ili šuma dano u zakup, kao prihod od poljoprivredne djelatnosti i šumarstva smatra se mjesečni iznos zakupnine.

(4) Ako se radi o korištenju tuđeg zemljišta ili šume, prihod od poljoprivrede i šumarstva uzima se po odbitku ugovorene naknade za korištenje tuđeg zemljišta.

(5) Prihod od poljoprivredne djelatnosti i šumarstva uzima se u obzir i kada se radi o prihodu od korištenja prirodnih bogatstava zemlje i šume i uporabe od tih djelatnosti dobivenih proizvoda sa zemljišta na kojemu korisnik ima pravo plodokorištenja.

Članak 97.

Drugim novčanim prihodima od utjecaja na opskrbninu u smislu ovoga Zakona smatraju se:

1. prosječna mjesečna neto plaća, odnosno naknada na osnovi zaposlenja ostvarena u prethodnoj kalendarskoj godini,
2. naknada na osnovi nezaposlenosti ostvarena u prethodnoj kalendarskoj godini,
3. mirovina u prosječnom mjesečnom iznosu ostvarenom u prethodnoj kalendarskoj godini,
4. prihod od samostalnog obavljanja gospodarske ili profesionalne djelatnosti, prihod ostvaren od iznajmljivanja soba i pružanja usluga i prehrane turistima, prihod od imovine i drugi porezu podložni prihodi prema dobiti, odnosno prihodu iz prethodne godine koji je služio za osnovicu pri određivanju poreza.

Članak 98.

U druge novčane prihode koji su od utjecaja na opskrbninu ne ulaze obiteljska invalidnina, osobna invalidnina, posebni doplatok, novčana primanja po propisima o socijalnoj zaštiti, novčana naknada za tjelesno oštećenje, doplatok za njegu i pomoć druge osobe, doplatok za pripomoć u kući, ortopedski doplatok, doplatok za djecu, zatim stipendije, nagrade i druga slična primanja učenika i studenata, a ni druga stalna mjesečna novčana primanja korisnika, odnosno članova njegove obitelji, za koja je propisima o njihovu utvrđivanju određeno da se ne uzimaju u obzir kao prihodi kod stjecanja i određivanja prava koja ovise o prihodima.

Članak 99.

(1) Dio prihoda koji otpada na člana kućanstva korisnika opskrbnine o kojemu ovisi pravo na opskrbninu i iznos opskrbnine izračunava se tako da se:

1. ukupni prihod od poljoprivredne djelatnosti i šumarstva podijeli na korisnika opskrbnine i sve članove njegova kućanstva,
2. drugi novčani prihodi od utjecaja na opskrbninu podijele na korisnika opskrbnine, odnosno člana obitelji o čijem se prihodu radi i članove njegove obitelji koji s njim žive u zajedničkom kućanstvu.

Ovi prihodi dijele se i na unučad korisnika, odnosno člana obitelji o čijem se prihodu radi, ako ih taj član obitelji, odnosno korisnik uzdržava kao članove svoga kućanstva zato što su

nesposobni za privređivanje i nemaju roditelje ni prihode ili su im roditelji nesposobni za privređivanje i bez prihoda.

(2) Ako je bračni drug korisnika opskrbnine zaposlen u inozemstvu kod inozemnog poslodavca ili tamo samostalno obavlja gospodarsku ili profesionalnu djelatnost, smatra se da mjesečni prihod po članu kućanstva korisnika prelazi svotu iz članka 88. stavka 1. točke 8. ovoga Zakona.

Odredbom članka 27. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine« br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., u stavku 2. brojka: »5.« zamijenjena je brojkom: »8.«.

Članak 100.

Promjene u iznosu prihoda i broju članova kućanstva, o kojima ovisi pravo na opskrbninu i iznos opskrbnine, utječu na opskrbninu tako da se promjene koje uvjetuju gubitak ili smanjenje opskrbnine uzimaju u obzir od prvog dana sljedećeg mjeseca poslije nastanka, a promjene koje uvjetuju stjecanje ili povećanje opskrbnine uzimaju se u obzir od prvog dana sljedećeg mjeseca nakon podnošenja odgovarajućeg zahtjeva.

4. PRAVO NA DOPLATAK ZA PRIPOMOĆ U KUĆI

Članak 101.

(1) Korisniku opskrbnine koji zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju ne može sam ispunjavati osnovne životne zahtjeve pripada doplatka za pripomoć u kući, ako ne koristi doplatka za njegu i pomoć druge osobe po ovom Zakonu ili drugim propisima.

(2) Doplatka za pripomoć u kući iznosi mjesečno 23% utvrđene proračunske osnovice u Republici Hrvatskoj.

(3) Doplatka za pripomoć u kući ne isplaćuje se za vrijeme koje je korisnik doplatka proveo u zdravstvenoj ustanovi ili drugoj ustanovi u kojoj mu je osigurana njega i pomoć druge osobe.

5. PREDNOST PRI SMJEŠTAJU U DOMOVE SOCIJALNE SKRBI

Odredbom članka 28. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine« br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., podnaslov iza članka 101. je izmijenjen.

Članak 102.

Roditelji, udovica ili udovac smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i HRVI iz Domovinskog rata od 100% oštećenja organizma I. skupine do 80% oštećenja organizma, po navedenom redosljedu, imaju prednost pri smještaju u domove socijalne skrbi kojima je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne, područne (regionalne) samouprave.

Odredbom članka 29. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine« br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., članak 102. je izmijenjen.

6. OBILJEŽAVANJE MJESTA MASOVNIH GROBNICA ŽRTAVA IZ DOMOVINSKOG RATA

Članak 103.

Ministarstvo nadležno za branitelje osigurava sredstva i donosi godišnji plan o obilježavanju mjesta masovnih grobnica žrtava iz Domovinskog rata na temelju Programa obilježavanja koji donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva nadležnog za branitelje.

Odredbom članka 46. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine» br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., riječi: »Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti« u odgovarajućim padežima zamijenjene su riječima: »ministarstvo nadležno za branitelje« u odgovarajućim padežima.

7. OSIGURANJE TROŠKOVA POGREBA UZ ODAVANJE VOJNE POČASTI I ODRŽAVANJE GROBNIH MJESTA HRVATSKIH BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA KOJI SU SMRTNO STRADALI U OBRANI SUVERENITETA REPUBLIKE HRVATSKE

Odredbom članka 30. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine» br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., podnaslov iza članka 103. je izmijenjen.

Članak 104.

(1) Ministarstvo nadležno za branitelje snosi troškove prijevoza i pogreba posmrtnih ostataka smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata uz odavanje vojne počasti, nakon postupka ekshumacije i identifikacije.

Odredbom članka 31. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine» br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., u stavku 1. riječ: »poginuloga« zamijenjena je riječima: »smrtno stradalog«.

Odredbom članka 46. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine» br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., riječi: »Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti« u odgovarajućim padežima zamijenjene su riječima: »ministarstvo nadležno za branitelje« u odgovarajućim padežima.

(2) Ministarstvo nadležno za branitelje snosi troškove prijevoza posmrtnih ostataka i troškove pogreba umrlog HRVI iz Domovinskog rata i umrloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata na području Republike Hrvatske uz odavanje vojne počasti, ako obitelj pravovremeno obavijesti Ministarstvo.

Odredbom članka 46. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine» br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., riječi: »Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske

solidarnosti« u odgovarajućim padežima zamijenjene su riječima: »ministarstvo nadležno za branitelje« u odgovarajućim padežima.

(3) Hrvatski branitelji iz Domovinskog rata koji su smrtno stradali u obrani suvereniteta Republike Hrvatske smatraju se povijesno značajnim osobama u smislu Zakona o grobljima (»Narodne novine« br. 19/98.).

(4) Obveznici održavanja grobnih mjesta povijesno značajnih osoba iz stavka 3. ovoga članka su vlasnici groblja u kojima se nalaze grobna mjesta povijesno značajnih osoba iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Obveza održavanja grobnih mjesta povijesno značajnih osoba iz stavka 3. ovoga članka odnosi se na grobna mjesta povijesno značajnih osoba iz stavka 3. ovoga članka iza kojih nema živih nasljednika.

(6) Vlasnici groblja dužni su do kraja mjeseca siječnja tekuće godine izvijestiti Ministarstvo o grobnim mjestima povijesno značajnih osoba iz stavka 3. ovoga članka koja su preuzeli na održavanje u prethodnoj kalendarskoj godini. Izvješće sadrži: ime i prezime, datum i godinu pokopa, oznaku grobnog mjesta, reda, polja i grobnog mjesta za svaku povijesno značajnu osobu iz stavka 3. ovoga članka.

Odredbom članka 31. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine« br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., iza stavka 2. dodani su stavci 3., 4., 5. i 6.

GLAVA VI.

SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Članak 105.

Proračunska osnovica kao osnovica za utvrđivanje prava iz ovoga Zakona utvrđuje se svake godine Zakonom o izvršavanju državnog proračuna prilikom donošenja proračuna za tekuću godinu.

Članak 106.

Sredstva za ostvarivanje prava iz ovoga Zakona kao i sredstva koja čine razliku između prava koja su priznata po ovome Zakonu i prava koja bi pripadala po posebnim propisima osiguravaju se iz državnog proračuna.

GLAVA VII.

NADZOR

Članak 107.

(1) Upravni nadzor nad primjenom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona obavljaju nadležna ministarstva.

(2) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, te pojedinačnim aktima, uvjetima i načinom rada nadziranih pravnih i fizičkih osoba provode inspekcije tijela državne uprave, svaka u okviru svoje nadležnosti, sukladno posebnim propisima.

(3) Nadzor nad zakonitošću rada prvostupanjskih tijela u provedbi ovoga Zakona provodi Ministarstvo nadležno za branitelje.

Odredbom članka 46. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., riječi: »Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti« u odgovarajućim padežima zamijenje su riječima: »ministarstvo nadležno za branitelje« u odgovarajućim padežima.

GLAVA VIII.

PROVEDBENI PROPISI ZA IZVRŠENJE OVOGA ZAKONA

Članak 108.

(1) Ministar branitelja donosi pravilnike za provedbu ovoga Zakona i to:

Odredbom članka 46. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine« br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., riječi: »ministar obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti« u odgovarajućem padežu zamijenjene su riječima: »ministar branitelja« u odgovarajućem padežu.

1. o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu iz članka 12. ovoga Zakona koja nisu utvrđena kao standard iz osnovnoga zdravstvenog osiguranja,

2. o radu povjerenstva iz članka 32. ovoga Zakona,

3. o dodjeli stambenog kredita članovima obitelji smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i HRVI iz Domovinskog rata iz članka 36. stavak 4. ovoga Zakona,

Odredbom članka 32. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine« br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., u točki 3. brojka: »37.« zamijenjena je riječima: »36. stavak 4.«

4. o dodjeli besplatnih udžbenika iz članka 57. ovoga Zakona,

5. o utvrđivanju postotka oštećenja organizma HRVI iz Domovinskog rata iz članka 65. ovoga Zakona,

6. o medicinskim indikacijama za razvrstavanje invalida od I. do IV. skupine prema stupnju potrebe za njegom i pomoći druge osobe iz članka 67. ovoga Zakona,

7. o oštećenju organizma po osnovi kojih HRVI ima prava na ortopedski doplatak i razvrstavanju tih oštećenja u stupnijeve iz članka 70. ovoga Zakona,

8. o korištenju prava na medicinsku, odnosno fizikalnu rehabilitaciju iz članka 72. ovoga Zakona,

9. o izboru, načinu i postupku ostvarivanja prava osoba koje pružaju njegu i pomoć HRVI iz Domovinskog rata 100% I. skupine iz članka 85. ovoga Zakona,

10. o iznosu troškova pogreba iz članka 104. ovoga Zakona,

11. Brisana

Odredbom članka 32. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., točka 11. je brisana.

11. o radu liječničkih povjerenstava iz članka 126. ovoga Zakona u postupku za ostvarivanje prava po ovom Zakonu,

12. o načinu isplate novčanih primanja i drugih troškova po ovom Zakonu,

13. o načinu vođenja evidencije o obavljenim isplatama i dostavi izvješća o utrošenim sredstvima prema ovom Zakonu, te kontroli namjenskih trošenja sredstava,

Odredbom članka 32. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., dosadašnje točke 12., 13. i 14. postale su točke 11., 12. i 13.

14. o načinu prikupljanja, vođenju i ažuriranju podataka u Registru hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata (u daljnjem tekstu: Registar branitelja), a osobito o tehničkim, sigurnosnim i organizacijskim uvjetima za objavu i javno pretraživanje popisa hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata iz Registra branitelja, kao i o drugom važnom za Registar branitelja,

Odredbom članka 32. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., dosadašnja točka 15. koja je postala točka 14. je izmijenjena.

15. o uvjetima i načinu priznavanja prava na opskrbinu, a osobito o utvrđivanju površina nekretnina koje služe za podmirenje osnovnih životnih potreba, o vrsti i starosti motornih vozila i o utvrđivanju sastava kućanstva.

Odredbom članka 9. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine«, br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., u stavku 1. iza točke 15. dodana je točka 16.

Odredbom članka 32. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., dosadašnja točka 16. postala je točka 15.

16. o uvjetima, načinu i postupku priznavanja prava na jednokratnu novčanu pomoć, a osobito o kriterijima za utvrđivanje iznosa za dodjelu jednokratne novčane pomoći.

Odredbom članka 32. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., iza dosadašnje točke 16. koja je postala točka 15., dodana je nova točka 16.

(2) Prije donošenja pravilnika iz točke 1., 5., 6., 7., 8., 9., 11. iz stavka 1. ovoga članka ministar branitelja pribavit će o istima suglasnost ministra zdravlja,

Odredbom članka 46. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., riječi: »ministar obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti« u odgovarajućem padežu zamijenjene su riječima: »ministar branitelja« u odgovarajućem padežu.

Odredbom članka 32. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., u stavku 2. riječi: »i 12.« su brisane.

(3) Ministar obrane donijet će provedbeni propis za provedbu odredaba članka 20. i 157. ovoga Zakona.

GLAVA IX.

POČETAK, TRAJANJE I PRESTANAK PRAVA

Članak 109.

Za ostvarivanje prava iz ovoga Zakona:

1. Službene evidencije o priznatim statusima hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata iz članka 2. stavka 1. ovoga Zakona vode Ministarstvo obrane, odnosno Ministarstvo unutarnjih poslova, i o tome izdaju potvrde.

Odredbom članka 10. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., točka 1. je izmijenjena.

2. Službene evidencije o priznatim statusima dragovoljca iz Domovinskog rata iz članka 2. stavka 3., 4. i 5. ovoga Zakona vode Ministarstvo obrane, odnosno Ministarstvo unutarnjih poslova, i o tome izdaju potvrde.

Odredbom članka 10. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., točka 2. je izmijenjena.

3. Status člana obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata utvrđuje se u upravnom postupku na temelju pisanog zahtjeva člana obitelji, a na temelju dokaza propisanih ovim Zakonom.

4. Status člana obitelji nestaloga ili zatočenoga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata utvrđuje se u upravnom postupku na temelju pisanog zahtjeva člana obitelji, a na temelju dokaza propisanih ovim Zakonom.

5. Status pastorka utvrđuje se u upravnom postupku u kojem se rješava o pravu na obiteljsku invalidninu pastorka, na temelju pisanog zahtjeva staratelja pastorka a na temelju dokaza: pravomoćne presude suda da je jednom roditelju pastorka oduzeto roditeljsko pravo, odnosno smrtna lista za jednog od roditelja, ovjerene izjave kod javnog bilježnika dvojice svjedoka da ga je hrvatski branitelj uzdržavao najmanje godinu dana prije pogibije, smrti, zatočenja ili nestanka te potvrde o prebivalištu.

6. Status člana obitelji umrloga hrvatskoga ratnoga vojnog invalida od I. do IV. skupine utvrđuje se u upravnom postupku na temelju pisanog zahtjeva člana obitelji i pisanih dokaza iz ovoga Zakona, te konačnog i pravomoćnog rješenja da je HRVI iz Domovinskog rata koristio pravo na doplatak za njegu i pomoć druge osobe do smrti.

7. Status HRVI iz Domovinskog rata na temelju ranjavanja ili ozljede utvrđuje se u upravnom postupku na temelju pisanog zahtjeva hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i dokaza iz ovoga Zakona nakon nalaza i mišljenja liječničkog povjerenstva.

8. Status HRVI iz Domovinskog rata na temelju bolesti, a bolest, pogoršanje bolesti, odnosno pojava bolesti neposredna je posljedica sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske utvrđuje se u upravnom postupku na temelju pisanog zahtjeva hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata nakon nalaza i mišljenja liječničkog povjerenstva.

(2) Osnova za priznavanje prava iz ovoga Zakona, uz ispunjenje drugih uvjeta propisanih Zakonom, je potvrda o statusu hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, odnosno potvrda o statusu dragovoljca iz Domovinskog rata, koja ne može biti starija od 6 mjeseci u trenutku podnošenja zahtjeva.

(3) Odredba stavka 2. ovog članka ne odnosi se na priznavanje prava iz ovoga Zakona osobama iz članka 3. stavka 2. i članka 4. stavka 2. ovoga Zakona.

Odredbom članka 33. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., u članku 109. dodani su stavci 2. i 3.

REGISTAR HRVATSKIH BRANITELJA IZ

DOMOVINSKOG RATA

Članak 109.a

(1) Registar branitelja je službena evidencija svih osoba koje imaju priznat status hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata.

(2) Registar branitelja se ustrojava u svrhu jačanja digniteta hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i promicanja vrijednosti Domovinskog rata, kao i jačanja časti i ugleda hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, ali i prikupljanja podataka o svim hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata u jednoj jedinstvenoj evidenciji Ministarstva radi bržeg i efikasnijeg ostvarivanja prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata.

(3) Službena evidencija iz stavka 1. ovoga članka vodi se temeljem službenih podataka Ministarstva obrane i Ministarstva unutarnjih poslova, koje su Ministarstvu dužni dostavljati po službenoj dužnosti.

Članak 109.b

(1) Registar branitelja sastoji se od općeg i posebnog dijela i pomoćnih podataka.

(2) Opći dio sadrži sljedeće podatke o hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata:

- ime, prezime, ime jednog roditelja,
- datum, mjesto i država rođenja,
- spol,
- mjesto prebivališta i adresa stanovanja,
- status (hrvatski branitelj iz Domovinskog rata ili hrvatski branitelj – dragovoljac iz Domovinskog rata),
- ukupan broj dana sudjelovanja u Domovinskom ratu,
- pripadnost borbenom ili neborbenom sektoru,
- pripadnost Ministarstvu unutarnjih poslova ili Ministarstvu obrane.

(3) U posebni se dio unose sljedeći podaci o hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata:

- naziv postrojbe kojoj je pripadao tijekom Domovinskog rata
- razdoblje sudjelovanja u Domovinskom ratu.

(4) Pomoćni podaci u Registru branitelja su podaci koji služe za tehničku podršku, obradu te razmjenu podataka s drugim tijelima i pravnim osobama sukladno pravnim propisima. Popis pomoćnih podataka propisat će se Pravilnikom iz članka 108. stavka 1. točke 14. ovoga Zakona.

(5) Ministarstvo će podatke iz stavaka 2., 3. i 4. ovoga članka ažurirati sukladno podacima dostavljenim iz Ministarstva obrane i Ministarstva unutarnjih poslova.

Članak 109.c

(1) U svrhu jačanja digniteta hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i promicanja vrijednosti Domovinskog rata, kao i jačanja časti i ugleda hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, Ministarstvo će učiniti javno dostupnim u elektroničkom obliku popis hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata iz Registra branitelja, sa sljedećim podacima:

– ime, ime jednog roditelja, prezime, godina rođenja i mjesto rođenja

– ukupan broj dana sudjelovanja u Domovinskom ratu

– pripadnost borbenom ili neborbenom sektoru prikazanu po broju dana i pripadnosti Ministarstvu unutarnjih poslova ili Ministarstvu obrane.

(2) U svrhu propisanu stavkom 1. ovoga članka Ministarstvo će učiniti javno dostupnim u elektroničkom obliku i podatke iz posebnog dijela Registra branitelja na temelju pisane privole hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, pisanog zahtjeva nasljednika smrtno stradalog ili umrlog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, odnosno na osnovi pisanog zahtjeva članova uže obitelji zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i uz deklasifikaciju od strane vlasnika podataka.

(3) U slučaju postojanja dviju ili više osoba s istim imenom, istim imenom roditelja i istim prezimenom, istom godinom i mjestom rođenja, bit će dostupan i dan i mjesec rođenja.

(4) Ministarstvo je voditelj zbirke osobnih podataka iz Registra branitelja.

Članak 109.d

Osim svrhe iz članka 109.c ovoga Zakona, podaci iz Registra branitelja upotrijebit će se i u sljedeće svrhe:

– za potrebe upravnih postupaka koje vodi Ministarstvo,

– u druge svrhe predviđene zakonom.

Odredbom članka 34. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., iza članka 109. dodan je podnaslov i članci 109.a, 109.b, 109.c i 109.d.

Članak 110.

(1) Obiteljska invalidnina, povećana obiteljska invalidnina, uvećana obiteljska invalidnina, osobna invalidnina, doplatak za njegu i pomoć druge osobe, ortopedski doplatak, opskrbnina, doplatak za pripomoć u kući pripadaju od prvog dana idućeg mjeseca od dana podnošenja zahtjeva, ako su ispunjeni uvjeti za ostvarivanje prava.

(2) Danom ispunjenja uvjeta za ostvarivanje prava na osnovi bolesti, pogoršanja bolesti, odnosno pojave bolesti pod okolnostima iz članka 2. stavka 2. ovoga Zakona smatra se dan prestanka sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske.

(3) Danom ispunjenja uvjeta za ostvarivanje prava na opskrbninu smatra se dan kada je rješenje o pravu na invalidninu postalo konačno.

(4) Danom ispunjenja uvjeta za ostvarivanje prava na doplatak za pripomoć u kući je dan kada je rješenje o pravu na opskrbninu postalo konačno.

Članak 111.

HRVI iz Domovinskog rata koji za isto oštećenje organizma koristi pravo na novčanu naknadu za tjelesno oštećenje po propisima o mirovinskom osiguranju ne može koristiti pravo na osobnu invalidninu po ovom Zakonu.

Članak 112.

Korisnik doplatka za njegu i pomoć druge osobe koji ispunjava uvjete za ostvarivanje toga prava po drugim propisima ima pravo na razliku iznosa doplatka za njegu i pomoć druge osobe po ovom Zakonu ako takva razlika postoji.

Članak 113.

Obiteljska invalidnina, povećana obiteljska invalidnina, uvećana obiteljska invalidnina, novčana naknada u iznosu obiteljske invalidnine, osobna invalidnina, doplatak za njegu i pomoć druge osobe, ortopedski doplatak, posebni doplatak, opskrbnina i doplatak za pripomoć u kući isplaćuju se u mjesečnim iznosima i to unazad.

Članak 114.

Pri stjecanju i određivanju prava po ovom Zakonu i po drugim propisima, doplatak za njegu i pomoć druge osobe, doplatak za pripomoć u kući i ortopedski doplatak iz ovoga Zakona ne uzimaju se kao prihod prilikom odlučivanja o takvom pravu i ukupnom primanju po ovom Zakonu.

Članak 115.

(1) U slučaju smrti korisnika prava iz ovoga Zakona, prava po ovom Zakonu utvrđuju se zaključno sa zadnjim danom u mjesecu u kojem je umro.

(2) Dospjela novčana primanja iz ovoga Zakona koja nisu isplaćena zbog smrti korisnika isplatit će se nasljednicima korisnika prava.

Članak 116.

Korisniku opskrbnine koji boravi u inozemstvu prestaje pravo na opskrbninu i pravo na doplatak za pripomoć u kući nakon tri mjeseca neprekidnog boravka u inozemstvu.

Članak 117.

(1) Bračni i izvanbračni drug iz članka 6. ovoga Zakona, stupanjem u brak ili izvanbračnu zajednicu ne gubi prava iz ovoga Zakona koja su ostvarena priznavanjem statusa člana obitelji

smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i umrloga HRVI iz Domovinskog rata od I. do IV. skupine.

Odredbom članka 10. Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 137/09.) stupio na snagu 21. studenoga 2009., stavak 1. je izmijenjen.

Odredbom članka 35. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., stavak 1. je izmijenjen.

(2) Bračni drug gubi prava iz ovoga Zakona ako zlorabi ili grubo zanemari roditeljske dužnosti i prava prema djeci s kojom koristi ta prava pa mu je roditeljska skrb oduzeta odlukom suda u izvanparničnom postupku.

(3) Roditelj smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata ne može steći ni koristiti prava iz ovoga Zakona ako mu je odlukom suda u izvanparničnom postupku oduzeto roditeljsko pravo zbog grubog zanemarivanja roditeljske dužnosti.

Članak 118.

(1) Prava po ovom Zakonu mogu se koristiti dok postoje ovim Zakonom propisani uvjeti za korištenje tim pravima.

(2) Korisnici prava iz ovoga Zakona dužni su u roku od 15 dana prijaviti nadležnom uredu državne uprave u jedinici područne (regionalne) samouprave, odnosno nadležnom upravnom tijelu Grada Zagreba svaku promjenu činjenica koje utječu na gubitak pojedinog prava ili na smanjenje opsega korištenja tim pravom.

Članak 119.

Prava propisana ovim Zakonom ne mogu se prenijeti na drugu osobu.

Članak 120.

Prava propisana ovim Zakonom ne mogu se nasljeđivati osim novčanih primanja iz članka 115. ovoga Zakona.

Članak 121.

(1) Prava po ovom Zakonu koja se stječu na osnovi pogibije i smrti osobe pod okolnostima iz članka 3. stavka 1. točke 1., 2., 3., 5. i 6. i stavka 2. na osnovi zatočenja ili nestanka osobe pod okolnostima iz članka 4. ovoga Zakona i prava po ovom Zakonu koja se stječu po osnovi rane ili ozljede dobivene pod okolnostima iz članka 5. stavka 1., 3. i 4. ovoga Zakona ne zastarijevaju.

(2) U pogledu zastare isplate novčanih primanja po ovom Zakonu primjenjuju se odredbe ovoga Zakona kojim se uređuje zastara potraživanja.

GLAVA X.

POSTUPAK ZA OSTVARIVANJE PRAVA

Članak 122.

(1) Nadležni ured državne uprave u jedinici područne (regionalne) samouprave, odnosno nadležno upravno tijelo Grada Zagreba je prvostupanjsko tijelo koje po zahtjevu stranke ili po službenoj dužnosti u slučajevima predviđenim ovim Zakonom postupa u upravnim stvarima i rješava o:

Odredbom članka 36. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., u stavku 1. riječi: »nadležno upravno tijelo« zamijenjene su riječima: »nadležni ured državne uprave«.

– statusu člana obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i njihovim pravima,

– statusu člana obitelji zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i njihovim pravima,

– statusu pastorka,

– statusu članova obitelji umrlog HRVI iz Domovinskog rata od I. do IV. skupine i njihovim pravima,

– statusu HRVI iz Domovinskog rata, njihovim pravima i pravima članova njegove obitelji,

– statusu zatočenika u neprijateljskom logoru,

– statusu i pravima stradalih pirotehničara i članova njihovih obitelji,

– o pravu na jednokratnu novčanu pomoć iz članka 74. ovoga Zakona,

Odredbom članka 36. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., iza podstavka 7. dodan je novi podstavak 8.

– ostalim statusima i pravima iz ovoga Zakona koji prema posebnim propisima nisu u nadležnosti drugih upravnih tijela.

Odredbom članka 11. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., stavak 1. je izmijenjen.

Odredbom članka 36. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., dosadašnji podstavak 8. postao je podstavak 9.

(2) Drugostupanjsko tijelo za postupanje po rješenjima upravnih tijela i službenih osoba iz stavka 1. ovoga članka je Ministarstvo nadležno za branitelje.

Odredbom članka 11. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine«, br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., stavak 2. je izmijenjen.

Odredbom članka 46. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Nardone novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., riječi: »Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti« u odgovarajućim padežima su zamijenjene riječima: »ministarstvo nadležno za branitelja« u odgovarajućim padežima.

(3) Prvostupanjsko tijelo koje rješava o statusima i pravima iz stavka 1. ovoga članka za osobe koje nemaju prebivalište na teritoriju Republike Hrvatske je nadležno upravno tijelo Grada Zagreba.

Odredbom članka 11. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine«, br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., stavak 3. je izmijenjen.

(4) Prvostupanjsko tijelo nadležno za rješavanje po zahtjevima stranaka za priznavanje prava na stambeno zbrinjavanje na temelju članka 36. ovoga Zakona je Ministarstvo nadležno za branitelje.

Odredbom članka 11. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine«, br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., stavak 4. je izmijenjen.

Odredbom članka 46. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Nardone novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., riječi: »Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti« u odgovarajućim padežima su zamijenjene riječima: »ministarstvo nadležno za branitelja« u odgovarajućim padežima.

(5) Ministarstvo nadležno za branitelje pruža stručnu i pravnu pomoć hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji putem svojih područnih jedinica osnovanim u svakoj županiji i Gradu Zagrebu i to:

Odredbom članka 46. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., riječi: »Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti« u odgovarajućim padežima zamijenjene su riječima: »ministarstvo nadležno za branitelje« u odgovarajućim padežima.

– u ostvarivanju statusnih prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji,

- u ostvarivanju prava na stambeno zbrinjavanje, a osobito putem izvida u kojima se utvrđuju uvjeti stanovanja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji te stambene potrebe,
- u postupku prekvalifikacije i samozapošljavanja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata,
- u pružanju psihosocijalne pomoći,
- u provođenju programa profesionalne rehabilitacije,
- u ostvarivanju prava na invalidsku i obiteljsku mirovinu,
- u postupku ekshumacije i identifikacije hrvatskih branitelja.

(6) U cilju očuvanja i zaštite digniteta hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata u društvu, te prevladavanja i ublažavanja posljedica Domovinskog rata, Ministarstvo provodi sljedeće programe i projekte:

- Nacionalni program psihosocijalne i zdravstvene pomoći sudionicima i stradalnicima iz Domovinskog rata
- Program liječenja HRVI 100% I. skupine u hiperbaričnoj komori
- Program za poboljšanje kvalitete življenja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji
- Program stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i djece smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja
- Projekt rješavanja pristupačnosti objektima osoba s invaliditetom
- Projekt sufinanciranja izgradnje, postavljanja ili uređenja spomen-obilježja žrtvama stradalim u Domovinskom ratu
- Projekt sufinanciranja troškova pripremnih tečajeva za upis na visoka učilišta
- Program potpora projektima udruga proisteklim iz Domovinskog rata.

(7) Odluku o uvjetima i kriterijima za provođenje programa i projekata iz stavka 6. ovog članka donosi ministar.

Odredbom članka 36. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br, 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., iza stavka 5. dodani su stavci 6. i 7.

Članak 123.

(1) Prema ovom Zakonu činjenica da je rana, ozljeda ili smrtno stradavanje nastupilo pod okolnostima iz članka 2. stavka 2. ovoga Zakona dokazuju se javnim ispravama:

Odredbom članka 12. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine«, br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., u stavku 1. riječi: »samo pisanim sredstvima kojima se u smislu ovoga Zakona smatraju« zamijenjene su riječima: »javnim ispravama«.

1. Potvrda o okolnostima smrtnog stradavanja hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata je potvrda koju je izdala nadležna postrojba Oružanih snaga Republike Hrvatske, nadležno tijelo Ministarstva obrane, policijska uprava Ministarstva unutarnjih poslova, odnosno Ministarstvo unutarnjih poslova u sjedištu u kojoj se navodi pripadnost postrojbi, vrijeme, mjesto i okolnosti smrtnog stradavanja.

2. Potvrda nadležnih tijela državne vlasti Republike Hrvatske o osobi koja je po nalogu u obavljanju vojnih i drugih dužnosti smrtno stradala je potvrda u kojoj se navodi, vrijeme, mjesto i okolnosti smrtnog stradavanja osobe te po čijem nalogu je obavljala dužnosti u obrani suvereniteta Republike Hrvatske.

3. Potvrda o okolnostima uhićenja, odnosno nestanka hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata je potvrda koju je izdala nadležna postrojba Oružanih snaga Republike Hrvatske, nadležno tijelo Ministarstva obrane, policijska uprava Ministarstva unutarnjih poslova, odnosno Ministarstvo unutarnjih poslova u sjedištu u kojoj se navodi pripadnost postrojbi, vrijeme, mjesto i okolnosti uhićenja ili nestanka.

4. Potvrda o stradavanju hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata je potvrda koju je izdala nadležna postrojba Oružanih snaga Republike Hrvatske, nadležno tijelo Ministarstva obrane, policijska uprava Ministarstva unutarnjih poslova, odnosno Ministarstvo unutarnjih poslova u sjedištu u kojoj se navodi pripadnost postrojbi, vrijeme, mjesto i opis uzroka i okolnosti pod kojima je hrvatski branitelj iz Domovinskog rata ranjen ili ozlijeđen.

5. Potvrda o okolnostima stradavanja osobe koja je po nalogu nadležnih tijela državne vlasti Republike Hrvatske u obavljanju vojnih ili drugih dužnosti u obrani suvereniteta Republike Hrvatske ranjena ili ozlijeđena jest potvrda u kojoj se navodi, vrijeme, mjesto i okolnosti stradavanja te po čijem nalogu je obavljala dužnosti u obrani suvereniteta Republike Hrvatske.

6. Opis ratnog puta je prikaz ratnih zadataka koje je hrvatski branitelj iz Domovinskog rata izvršavao u obrani suvereniteta Republike Hrvatske za vrijeme trajanja Domovinskog rata.

7. Medicinska dokumentacija o liječenju nakon ranjavanja ili ozljede jest dokumentacija o liječenju hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata izdana od zdravstvene ustanove, liječničke ordinacije i načelnika ratnog saniteta postrojbe iz vremena nakon ranjavanja ili ozljede te u kontinuitetu do podnošenja zahtjeva.

8. Medicinska dokumentacija da je samoubojstvo hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata neposredna posljedica sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske je dokumentacija izdana od zdravstvene ustanove, liječničke ordinacije ili načelnika ratnog saniteta postrojbe koja potječe iz vremena njegovog sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske ili iz razdoblja prestanka sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske do počinjenja samoubojstva, a u nedostatku medicinske dokumentacije drugi dokazi koje zatraži vijeće liječničkog povjerenstva iz članka 127. ovoga Zakona.

Odredbom članka 11. Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine«, br. 137/09.) stupio na snagu 21. studenoga 2009., u stavku 1. točka 8. je izmijenjena.

Odredbom članka 37. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., točka 8. je izmijenjena.

9. Potvrda o zatočenju u neprijateljskom logoru i nestanku jest potvrda koju izdaje Uprava za zatočene i nestale Ministarstva nadležnog za branitelje na temelju činjenica o kojima vodi službenu evidenciju.

Odredbom članka 46. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., u točki 9. riječi: »Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti« u odgovarajućim padežima zamijenjene su riječima: »Ministarstva nadležnog za branitelje«.

Članak 124.

Upravni postupak za priznavanje statusa člana obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i pravo na obiteljsku invalidninu na temelju samoubojstva hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata kao posljedice psihičke bolesti uzrokovane sudjelovanjem u obrani suvereniteta Republike Hrvatske može se pokrenuti na temelju zahtjeva stranke sukladno odredbama ovoga Zakona.

Odredbom članka 12. Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine«, br. 137/09.) stupio na snagu 21. studenoga 2009., članak 124. je izmijenjen.

Odredbom članka 13. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine«, br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., članak 124. je izmijenjen.

Članak 125.

Zahtjev za priznavanje statusa HRVI iz Domovinskog rata na temelju bolesti, pogoršanja bolesti, odnosno pojave bolesti kao neposredne posljedice sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske može se podnijeti u roku 12 mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 126.

Činjenica o uzroku i postotku oštećenja organizma, činjenica postojanja oštećenja organizma radi priznavanja prava na doplatak za njegu i pomoć druge osobe, činjenica postojanja oštećenja organizma radi priznavanja prava na ortopedski doplatak, činjenica postojanja oštećenja organizma radi priznavanja prava za pripomoć u kući, činjenica nesposobnosti za privređivanje, činjenica je li smrt ili samoubojstvo hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata u uzročno-posljedičnoj vezi s izravnim sudjelovanjem hrvatskog branitelja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske utvrđuju se na temelju nalaza i mišljenja vijeća liječničkog povjerenstva.

Odredbom članka 14. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine«, br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., članak 126. je izmijenjen.

Članak 127.

(1) Nalaz i mišljenje u prvostupanjskom postupku daje vijeće liječničkog povjerenstva sastavljeno od triju liječnika specijalista. Sastav vijeća liječničkog povjerenstva ovisi o vrsti stradavanja, ranjavanju, ozljedi ili bolesti.

(2) Nalaz i mišljenje u drugostupanjskom postupku daje vijeće liječničkog povjerenstva sastavljeno od pet liječnika specijalista. Sastav vijeća liječničkog povjerenstva ovisi o vrsti stradavanja, ranjavanju, ozljedi ili bolesti.

(3) Kada se ocjenjuje oštećenje organizma nastalo samo uslijed bolesti PTSP i kada se utvrđuje uzrok samoubojstva, vijeće liječničkog povjerenstva u drugom stupnju mora biti sastavljeno od liječnika specijalista psihijatarata.

(4) Ministarstvo nadležno za branitelje može imenovati više vijeća liječničkih povjerenstava iz ovoga članka.

Odredbom članka 46. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., riječi: »Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti« u odgovarajućim padežima zamijenjene su riječima: »ministarstvo nadležno za branitelje« u odgovarajućim padežima.

(5) Predsjednike i članove vijeća liječničkih povjerenstava imenuje ministar branitelja i određuje sjedište i područje rada povjerenstava te imenuje tajnice/tajnike liječničkih povjerenstava.

Odredbom članka 15. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine«, br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., članak 127. je izmijenjen.

Odredbom članka 46. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., riječi: »ministar obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti« u odgovarajućem padežu zamijenjene su riječima: »ministar branitelja« u odgovarajućem padežu.

Članak 128.

(1) Vijeća liječničkih povjerenstava iz članka 127. stavka 1. i 2. ovoga Zakona daju nalaz i mišljenje u roku od 30 dana od primitka predmeta.

(2) Predsjednik i članovi vijeća liječničkih povjerenstava iz članka 127. stavka 1. i 2. ovoga Zakona su ovlaštene vještaci.

Odredbom članka 16. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine«, br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., članak 128. je izmijenjen.

Članak 129.

(1) Prvostupanjsko rješenje kojim se priznaje status člana obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i pravo na obiteljsku invalidninu, pravo na povećanu obiteljsku invalidninu, pravo na uvećanu obiteljsku invalidninu, status člana obitelji nestaloga ili zatočenoga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i novčanu naknadu u iznosu obiteljske invalidnine, povećane obiteljske invalidnine i uvećane obiteljske invalidnine, status HRVI iz Domovinskog rata i pravo na osobnu invalidninu, doplatak za njegu i pomoć druge osobe, ortopedski doplatak, posebni doplatak, opskrbinu, doplatak za pripomoć u kući i rješenje kojim se dodjeljuje osobni automobil HRVI iz Domovinskog rata I. skupine podliježe reviziji.

Odredbom članka 17. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine«, br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., stavak 1. je izmijenjen.

(2) Reviziju obavlja po službenoj dužnosti Ministarstvo nadležno za branitelje kao drugostupanjsko tijelo sukladno načelima koja su utvrđena propisom kojim se regulira opći upravni postupak.

Odredbom članka 17. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine«, br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., stavak 2. je izmijenjen.

Odredbom članka 46. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., riječi: »Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti« u odgovarajućim padežima zamijenjene su riječima: »ministarstvo nadležno za branitelje« u odgovarajućim padežima.

(3) Ako je protiv prvostupanjskog rješenja izjavljena žalba, a isto prvostupanjsko rješenje podliježe reviziji, o žalbi i reviziji rješava se jednim rješenjem.

Odredbom članka 17. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine«, br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., stavak 3. je izmijenjen.

(4) Ako protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka stranka nije izjavila žalbu, upravno tijelo, odnosno službena osoba koja je donijela rješenje u prvostupanjskom postupku dostavit će ga zajedno sa spisima predmeta tijelu nadležnom za reviziju u roku od osam dana od isteka roka za žalbu. Ako se stranka odrekne prava na žalbu ili odustane od žalbe, rješenje se zajedno sa spisima predmeta dostavlja na reviziju u roku od osam dana od dana odricanja, odnosno dana odustanka od žalbe.

Odredbom članka 17. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., stavak 4. je izmijenjen.

(5) Revizija odgađa izvršenje rješenja.

Članak 130.

(1) U postupku revizije Ministarstvo nadležno za branitelje može se s prvostupanjskim rješenjem suglasiti ili ga može izmijeniti ili poništiti u korist ili na štetu stranke.

Odredbom članka 46. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., riječi: »Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti« u odgovarajućim padežima zamijenjene su riječima: »ministarstvo nadležno za branitelje« u odgovarajućim padežima.

(2) Drugostupanjsko tijelo će u postupku revizije poništiti prvostupanjsko rješenje i u pravilu samo riješiti stvar, ako utvrdi da su u prvostupanjskom postupku nepotpuno ili pogrešno utvrđene činjenice ili da se u postupku nije vodilo računa o pravilima postupka koja bi bila od utjecaja na rješavanje stvari ili je izreka pobijanog rješenja nejasna ili je u proturječnosti s obrazloženjem ili je pogrešno primijenjen propis na temelju kojeg je stvar riješena.

(3) Kad činjenice na temelju kojih je doneseno prvostupanjsko rješenje nisu u potpunosti utvrđene ili su pogrešno utvrđene u prvostupanjskom postupku, drugostupanjsko će tijelo upotpuniti postupak samo ili putem prvostupanjskog tijela.

(4) Prvostupanjsko tijelo čije je rješenje u postupku revizije poništeno i predmet vraćen na ponovni postupak u roku od 30 dana od dana dostave drugostupanjskog rješenja donosi novo rješenje. Novo prvostupanjsko rješenje, ako je pozitivno, podliježe reviziji u kojoj se ispituje je li novo rješenje u skladu s razlozima zbog kojih je prethodno rješenje poništeno.

(5) U postupku revizije drugostupanjsko tijelo je dužno pribaviti nalaz i mišljenje vijeća liječničkog povjerenstva iz članka 127. stavka 2. ovoga Zakona kod priznavanja statusa člana obitelji i prava na obiteljsku invalidninu iza umrloga hrvatskog branitelja i branitelja koji je počinio samoubojstvo, te o oštećenju organizma invalida, o pravu na doplatak za njegu i pomoć druge osobe, o pravu na ortopedski doplatak, o pravu na pripomoć u kući, o nesposobnosti za privređivanje i u slučaju iz stavka 4. ovoga članka.

(6) Vijeće liječničkog povjerenstva iz stavka 5. ovoga članka donosi nalaz i mišljenje o postotku oštećenja organizma koje je u prvostupanjskom postupku ocijenjeno sa 100% do 80%, o pravu na doplatak za njegu i pomoć druge osobe, kada vijeće liječničkog povjerenstva ocijeni da je pregled potreban i po žalbi koja je izjavljena na nalaz i mišljenje vijeća prvostupanjskog liječničkog povjerenstva, isključivo nakon neposrednog pregleda hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata ili HRVI iz Domovinskog rata, odnosno nakon neposrednog vještačenja u kojem sudjeluje stranka.

Odredbom članka 18. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., članak 130. je izmijenjen.

Članak 131.

(1) Rok za izvršenje revizije je 60 dana.

Odredbom članka 19. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., stavak 1. je izmijenjen.

(2) Rok za reviziju počinje teći od dana kada drugostupanjsko tijelo zaprimi predmet od prvostupanjskog tijela, a završava na dan kada drugostupanjsko tijelo otpremi predmet prvostupanjskom tijelu.

(3) Ako se u postupku revizije pribavlja nalaz i mišljenje liječničkog povjerenstva, iznimno rok za izvršenje revizije počinje teći od dana kad je drugostupanjsko tijelo zaprimilo nalaz i mišljenje liječničkog povjerenstva, ako je taj nalaz i mišljenje zatražilo u roku od 15 dana od primitka predmeta na reviziju.

(4) Brisani

Odredbom članka 13. Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 137/09.) stupio na snagu 21. studenoga 2009., stavak 4. je brisan.

Članak 132.

(1) Protiv prvostupanjskog rješenja iz članka 122. stavka 4. ovoga Zakona nije dopuštena žalba i protiv istog se može pokrenuti upravni spor.

(2) Upravni spor se može pokrenuti i protiv drugostupanjskog rješenja donesenog po žalbi. Protiv rješenja donesenog po reviziji iz članka 130. ovoga Zakona nije dopuštena žalba i protiv istog se može pokrenuti upravni spor.

Odredbom članka 20. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., članak 132. je izmijenjen.

Članak 133.

(1) Nadležno upravno tijelo u jedinici područne (regionalne) samouprave, odnosno nadležno upravno tijelo Grada Zagreba po službenoj dužnosti vodi postupak za donošenjem novog rješenja o pravu koje je prethodnim rješenjem utvrđeno privremeno.

(2) Novo rješenje iz stavka 1. ovoga članka kojim je priznato pravo ima pravni učinak od prvog dana idućeg mjeseca nakon proteka važnosti rješenja kojim je pravo utvrđeno privremeno.

(3) Ako se tijekom postupka iz stavka 1. ovoga članka utvrdi da više ne postoje pravne pretpostavke za vođenje postupka rješenjem će se obustaviti postupak.

Odredbom članka 21. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., članak 133. je izmijenjen.

Članak 134.

(1) Kada rješenje o pravima iz ovoga Zakona postane izvršno, a kod HRVI iz Domovinskog rata nastupe promjene u vezi utvrđenog postotka oštećenja organizma koje su od utjecaja na priznavanje prava, HRVI iz Domovinskog rata može, nakon isteka dvije godine od dana kada je rješenje postalo izvršno, podnijeti zahtjev za utvrđivanje novog postotka oštećenja organizma.

Odredbom članka 22. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., stavak 1. je izmijenjen.

(2) Propisom iz članka 108. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona kojim se uređuje utvrđivanje postotka oštećenja organizma utvrdit će se oštećenja na osnovi kojih se može podnijeti zahtjev za utvrđivanje novog postotka oštećenja organizma i prije isteka roka od dvije godine.

(3) Odredbe stavka 1. ovoga članka primjenjuju se i na osobu kojoj nije priznat status HRVI iz Domovinskog rata zbog neudovoljavanja uvjeta propisanih ovim Zakonom za stjecanje tog statusa u pogledu postotka oštećenja organizma.

Članak 135.

Brisan

Odredbom članka 23. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., članak 135. je brisan.

Članak 136.

Rješenje kojim je stranka stekla neko pravo ili status iz članka 122. ovoga Zakona može se ukinuti i:

1. ako nadležno upravno tijelo pravomoćnom odlukom poništi ili ukine javnu ispravu na temelju koje je ostvareno neko pravo ili status iz članka 122. ovoga Zakona
2. ako nakon donošenja pravomoćne odluke stranka izmijeni svoju izjavu na temelju koje je ostvareno neko pravo ili status iz članka 122. ovoga Zakona.

Odredbom članka 24. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., članak 136. je izmijenjen.

Članak 137.

Brisan stavak 1.

Odredbom članka 25. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine«, br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., stavak 1. je brisan.

Na ostala pitanja u svezi s pravima iz ovoga Zakona, uvjetima za stjecanje, korištenje i prestanak tih prava te s postupkom njihova ostvarivanja, koja nisu uređena ovim Zakonom, primjenjuju se posebni zakoni i drugi propisi koji uređuju odnosna prava.

Odredbom članka 25. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine«, br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., dosadašnji stavak 2. postao je stavak 1.

Članak 138.

(1) Rješenja kojima je prema odredbama ovoga Zakona priznat status člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i pravo na obiteljsku invalidninu, pravo na povećanu obiteljsku invalidninu i pravo na uvećanu obiteljsku invalidninu, status člana obitelji umrloga HRVI iz Domovinskog rata od I. do IV. skupine i pravo na obiteljsku invalidninu, status člana obitelji nestalog ili zatočenoga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i pravo na novčanu naknadu u iznosu obiteljske invalidnine, povećane obiteljske invalidnine i uvećane obiteljske invalidnine, status HRVI iz Domovinskog rata i pravo na osobnu invalidninu, doplatak za njegu i pomoć druge osobe, ortopedski doplatak, posebni doplatak, opskrbinu, doplatak za pripomoć u kući, pravo na besplatne udžbenike izvršava nadležno prvostupanjsko tijelo iz članka 122. stavka 1. ovoga Zakona.

Odredbom članka 26. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine«, br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., u stavku 1. iza riječi: »doplatak za pripomoć u kući« dodan je zarez i riječi: »pravo na besplatne udžbenike«, a riječi: »nadležno tijelo državne uprave koje rješava u prvom stupnju« zamijenjene su riječima: »nadležno prvostupanjsko tijelo iz članka 122. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Iznimno od odredbe iz stavka 1. ovoga članka novčana primanja po ovom Zakonu korisnicima s prebivalištem u inozemstvu isplaćuje Ministarstvo nadležno za branitelje.

Odredbom članka 46. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., riječi: »Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti« u odgovarajućim padežima su zamijenjene riječima: »ministarstvo nadležno za branitelja« u odgovarajućim padežima.

Članak 139.

Prvostupanjsko tijelo iz članka 138. ovoga Zakona vodi evidenciju o izvršenim isplatama i o broju i strukturi korisnika prava.

Odredbom članka 27. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine«, br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., članak 139. je izmijenjen.

Članak 140.

Nove iznose novčanih primanja korisnicima tih primanja određuje se i isplaćuje po službenoj dužnosti.

Članak 141.

(1) Pravo na naknadu troškova upravnog postupka za prijevoz u drugo mjesto ima stranka ako je od nadležnog upravnog tijela upućena, odnosno pozvana u drugo mjesto radi pregleda ili sudjelovanja u vještačenju pred vijećem liječničkog povjerenstva u slučaju kada je postupak pokrenut po službenoj dužnosti i kada je postupak pokrenut po zahtjevu stranke povoljno okončan.

(2) Korisnik prava po ovom Zakonu kojemu je određen pratitelj za putovanja radi pregleda pred vijećem liječničkog povjerenstva ima pravo na naknadu troškova prijevoza i za pratitelja kada osobno ostvari pravo na naknadu ovoga troška upravnog postupka.

(3) Troškovi prijevoza nadoknađuju se prema izdanoj voznoj karti za prijevoz autobusom, odnosno drugim razredom željeznice ili brodom.

Odredbom članka 28. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., članak 141. je izmijenjen.

Članak 142.

(1) Redovite troškove postupka za ostvarivanje prava po ovom Zakonu snosi upravno tijelo koje vodi postupak.

(2) Pod redovitim troškovima upravnog postupka iz stavka 1. ovoga članka smatraju se svi troškovi koji nastanu tijekom postupka za ostvarivanje prava po ovom Zakonu, osim troška iz članka 141. ovoga Zakona kada je postupak pokrenut po zahtjevu stranke nepovoljno okončan.

Odredbom članka 29. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., članak 142. je izmijenjen.

Članak 143.

U postupku ostvarivanja prava po ovom Zakonu stranke su oslobođene plaćanja upravne pristojbe.

Odredbom članka 30. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 55/11.) stupio na snagu 26. svibnja 2011., članak 143. je izmijenjen.

GLAVA XI.

NAKNADA ŠTETE

Članak 144.

(1) Osoba koja je ostvarila pravo ili su joj isplaćena novčana primanja po ovom Zakonu na koja nije imala pravo, dužna je nadoknaditi štetu za ostvareno nepripadajuće pravo, odnosno vratiti primljene iznose:

1. ako je na osnovi netočnih podataka za koje je znala ili morala znati da su netočni ili je na drugi protupravni način ostvarila neko pravo ili primanje po ovom Zakonu koje joj ne pripada ili je ostvarila u većem opsegu nego što joj pripada,
2. ako je ostvarila neko pravo ili primanje zbog toga što nije prijavila nastale promjene koje utječu na gubitak ili opseg nekog prava, a znala je ili morala znati za te promjene,
3. ako je primala novčane isplate u iznosu većem od onog koji joj je određen rješenjem nadležnog tijela uprave.

(2) Potraživanje iz stavka 1. ovoga Zakona zastarijeva kad protekne rok određen zakonom kojim se uređuje zastara potraživanja za tu vrstu prava, odnosno potraživanja. Taj rok počinje teći od dana kada je u upravnom postupku postalo izvršno rješenje kojim je utvrđeno da priznato pravo, odnosno isplaćivano primanje ne pripada ili pripada u manjem iznosu (stavak 1. točka 1. i 2.), odnosno od dana kada je izvršena posljednja nepravilna isplata (stavak 1. točka 3.).

Odredbom članka 38. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., u stavku 2. riječ: »konačno« zamijenjena je riječju: »izvršno«.

(3) Osoba iz stavka 1. ovoga članka dužna je nadoknaditi štetu za ostvareno nepripadajuće pravo i vratiti nepravilno isplaćena novčana primanja u iznosu primljenog najviše za posljednje tri godine računajući od posljednje isplate na koju nije imala pravo. Ako to ne učini u roku što ga odredi nadležno upravno tijelo, naknada štete, odnosno povrat nepravilno primljenih iznosa ostvarit će se tužbom pri nadležnom sudu.

(4) Obveza naknade štete za nepripadajuće pravo, odnosno povrat nepravilno isplaćenih iznosa primanja postoji neovisno o tome je li rješenje na temelju kojega je priznato pravo, odnosno na temelju kojeg je isplaćen novčani iznos, poništeno ili izmijenjeno.

GLAVA XII.

PREKRŠAJNE ODREDBE

Odredbom članka 39. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., naziv glave XII. iza članka 144. je izmijenjen.

Članak 145.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 300.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

1. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, ako ne postupi prema odredbi članka 23. stavka 6. ovoga Zakona,

2. Javne ustanove, izvanproračunski i proračunski fondovi, te pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske i u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ako ne postupe prema odredbi članka 23. stavka 7. ovoga Zakona,

Odredbom članka 40. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., točka 2. je izmijenjena.

3. Javne službe i javne ustanove kojima je osnivač ili jedan od osnivača Republika Hrvatska, općina, grad, županija, izvanproračunski i proračunski fondovi, pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima, ako ne postupe prema odredbi članka 35. stavka 3. ovoga Zakona.

4. Javne službe i javne ustanove kojima je osnivač ili jedan od osnivača Republika Hrvatska, općina, grad, županija, izvanproračunski i proračunski fondovi, pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima, ako ne postupe prema odredbi članka 35. stavka 13. ovoga Zakona.

Odredbom članka 40. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., iza točke 2. dodane su nove točke 3. i 4.

5. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, ako ne postupi prema odredbi članka 152., 153., 154., 155. i 156. ovoga Zakona.

Odredbom članka 40. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., dosadašnja točka 3. postala je točka 5.

(2) Odgovorne osobe u tijelima javne uprave kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom od 5.000,00 kuna do 15.000,00 kuna ako ne postupe prema odredbi članka 35. stavka 1. ovoga Zakona.

Odredbom članka 40. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., iza stavka 1. dodan je novi stavak 2.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi ili čelnik tijela pravne osobe.

Odredbom članka 40. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., dosadašnji stavak 2. postao je stavak 3.

Članak 146.

Novčanom kaznom od 10.000,00 do 300.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba, a novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u pravnoj osobi ili čelnik tijela pravne osobe ako:

1. pri smještaju u domove socijalne skrbi postupi suprotno odredbama ovoga Zakona,

Odredbom članka 41. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., u točki 1. riječi: »umirovljeničke domove« zamijenjene su riječima: »domove socijalne skrbi«.

2. Brisana točka 2.

Odredbom članka 41. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., točka 2. je brisana, a dosadašnje točke 3. i 4. postale su točke 2. i 3.

2. pri smještaju osoba u učeničke, odnosno studentske domove postupi suprotno odredbama Zakona,

3. zakupodavatelj ne postupi prema odredbama ovoga Zakona.

GLAVA XIII.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 147.

Povratkom zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata prestaju se ostvarivati prava na toj osnovi i taj hrvatski branitelj iz Domovinskog rata i članovi njegove obitelji stječu prava utvrđena ovim Zakonom.

Članak 148.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona izvršit će se prevođenje svih korisnika invalidskih prava HRVI iz Domovinskog rata, prava na obiteljsku invalidninu na prava utvrđena ovim Zakonom ako je to za korisnika povoljnije, a kojima je status i pravo priznato na temelju:

1. Uredbe o zaštiti žrtava rata za obranu Republike Hrvatske i njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 52/91.),

2. Zakona o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata (»Narodne novine«, br. 33/92., 57/92., 77/92., 58/93., 2/94., 76/94., 108/95., 82/01. i 103/03.),

3. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 108/96. i 23/01.),

4. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 94/01., 122/02., 17/04. i 48/04.).

Članak 149.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona izvršit će se prevođenje svih korisnika prava na novčanu naknadu u iznosu obiteljske invalidnine ako je to za korisnika povoljnije, na prava utvrđena ovim Zakonom kojima su status i pravo priznati na temelju:

1. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata (»Narodne novine«, br. 2/94., 52/94. i 36/95.),

2. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 108/96. i 23/01.),

3. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 94/01., 122/02., 17/04. i 48/04.).

Članak 150.

(1) Prevođenje iz članka 148. i 149. ovoga Zakona izvršit će nadležni ured državne uprave u jedinici područne (regionalne) samouprave, odnosno nadležno upravno tijelo Grada Zagreba (u daljnjem tekstu: prvostupanjsko tijelo) pod uvjetima i postupku propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim za izvršenje ovoga Zakona po službenoj dužnosti.

(2) Kada se nakon prevođenja priznato pravo priznaje u većem opsegu, pravo se priznaje od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Rješenja prvostupanjskog tijela o prevođenju podliježu reviziji koju obavlja Ministarstvo nadležno za branitelje.

Odredbom članka 46. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., riječi: »Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti« u odgovarajućim padežima su zamijenjene riječima: »ministarstvo nadležno za branitelja« u odgovarajućim padežima.

(4) Rok za izvršenje revizije u prevođenju je šest mjeseci.

(5) Prevođenje će se izvršiti u roku tri godine od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 151.

(1) Stupanjem na snagu ovoga Zakona izvršit će se prevođenje svih korisnika na stambeno zbrinjavanje (pravo na stan, otkup stana, stambeni krediti) ako je to za korisnika povoljnije.

(2) Prevođenje će izvršiti Ministarstvo nadležno za branitelje na temelju ovoga Zakona i propisa donesenih za izvršenje ovoga Zakona.

Odredbom članka 46. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., riječi: »Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti« u odgovarajućim padežima zamijenjene su riječima: »ministarstvo nadležno za branitelje« u odgovarajućim padežima.

(3) Prevođenje će se izvršiti u roku tri godine od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 152.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona izvršit će se prevođenje prava na obiteljsku mirovinu, novčanu naknadu u iznosu obiteljske mirovine i invalidsku mirovinu, a koja su ostvarena prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji i drugim propisima koji su bili na snazi do stupanja na snagu ovoga Zakona na odredbe ovoga Zakona, ako je to za njih povoljnije.

Članak 153.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona izvršit će se prevođenje svih prava na naknadu plaće zbog nezaposlenosti hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, koji na temelju preostale radne sposobnosti primaju naknadu plaće zbog nezaposlenosti do zaposlenja na radnom mjestu koje odgovara njihovoj preostaloj radnoj sposobnosti na teret Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, a prevest će se na invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti prema odredbama ovoga Zakona.

Članak 154.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona izvršit će se prevođenje svih prava na naknadu plaće hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata u iznosu razlike plaće između plaće koju prima kao zaposlenik i plaće koju bi primao kao pripadnik djelatnog sastava Oružanih snaga Republike Hrvatske, a koji su zaposleni na temelju preostale radne sposobnosti, na invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad prema odredbama ovoga Zakona.

Članak 155.

(1) Stupanjem na snagu ovoga Zakona izvršit će se prevođenje svih prava na naknade u vezi s ostvarivanjem prava na profesionalnu rehabilitaciju, a koji su ta prava ostvarili prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, odnosno propisima koji su bili na snazi do stupanja na snagu ovoga Zakona, ako je to za njih povoljnije.

(2) Novim rješenjem odredit će se rok u kojem treba biti završena profesionalna rehabilitacija koja je u tijeku.

Članak 156.

Korisniku mirovine kojem je prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine«, br. 94/01., 122/02., 17/04. i 48/04.) određen dodatak uz mirovinu, a koja nakon prevođenja prema odredbi članka 152. ovoga

Zakona ostaje zajedno s dodatkom u isplati kao povoljnija, uračunava se u mirovinu iznos tog dodatka i dalje se isplaćuje kao mirovina korisnika.

Članak 157.

(1) Za utvrđivanje vrijednosnog boda u prevođenju prava iz članka 152., članka 153., članka 154. i članka 155. ovoga Zakona određuju se prema osobnom činu i ustrojbenom mjestu hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata na temelju kojeg se isplaćuje mirovina do dana stupanja na snagu ovoga Zakona sljedeće osnovice:

Činovi i ustrojbeni mjesta	Osnovice
Vojnik	64.037
Pozornik	68.047
Razvodnik (zastavnik hrm)	72.847
Skupnik	64.740
Zapovjednik desetine	76.884
Zapovjednik voda	81.648
Zapovjednik satnije	97.980
Zamjenik zapovjednika bojne	107.508
Zapovjednik bojne	118.392
Zamjenik zapovjednika brigade	129.276
Zapovjednik brigade	129.276
Desetnik	74.066
Vodnik	79.386
Stožerni vodnik	79.930
Narednik	79.930
Nadnarednik	80.386
Stožerni narednik	83.004
Časnički namjesnik	92.585
Zastavnik	78.783
Poručnik (poručnik korvete)	81.648
Natporučnik (poručnik fregate)	88.452
Satnik (poručnik bojnog broda)	97.980
Bojnik (kapetan korvete)	107.508
Pukovnik (kapetan fregate)	118.392
Brigadir (kapetan bojnog broda)	129.276
Stožerni brigadir (komodor)	140.160
Brigadni general (komodor)	140.160
Zapovjednik zbornog mjesta	118.392
Zapovjednik zbornog područja	151.056
General-bojnik (kontraadmiral)	151.056
General-pukovnik (viceadmiral)	155.136
General zbora (admiral)	159.216

Zapovjednik obrane grada 118.392

Stožerni general (stožerni admiral) 163.296

(2) Osnovice iz stavka 1. ovoga članka usklađuju se početkom svake kalendarske godine s promjenom prosječne plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj u prethodnoj godini.

Članak 158.

(1) Prevođenje priznatih prava iz članka 152. do 155. ovoga Zakona izvršit će Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Postupci započeti prema propisima koji su važili do stupanja na snagu ovoga Zakona, a nisu okončani pravomoćnim rješenjem okončat će se po odredbama ovoga Zakona ako je to hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata povoljnije.

Članak 159.

(1) Pravilnike iz članka 108. ovoga Zakona ministar branitelja i ministar obrane Republike Hrvatske donijet će u roku 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Odredbom članka 46. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., riječi: »ministar obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti« u odgovarajućem padežu zamijenjene su riječima: »ministar branitelja« u odgovarajućem padežu.

(2) Vlada Republike Hrvatske osnovat će poseban fond iz članka 55. ovoga Zakona i donijeti uredbu iz članka 60. stavka 9. i članka 74. ovoga Zakona u roku 6 mjeseci, a uredbu iz članka 47. ovoga Zakona u roku 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Do donošenja provedbenih propisa iz ovoga Zakona primjenjivat će se provedbeni propisi doneseni na temelju Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 94/01., 122/02., 17/04. i 48/04.).

Članak 160.

Prava pripadnika Hrvatskog vijeća obrane regulirat će se međudržavnim sporazumom.

Članak 161.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona ne primjenjuju se odredbe članka 6. stavka 1., članka 7. i članka 8. stavka 1. Zakona o obilježavanju mjesta masovnih grobnica žrtava Domovinskog rata («Narodne novine», br. 100/96.) koje su u suprotnosti s člankom 103. ovoga Zakona.

Članak 162.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji («Narodne novine», br. 94/01., 122/02., 17/04. i 48/04.).

Članak 163.

Ovaj Zakon stupa na snagu 1. siječnja 2005.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 92/05.).

Članak 3.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 31. prosinca 2005.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 107/07.).

Članak 3.

Mirovinska prava članova obitelji smrtno stradalih dragovoljaca iz Domovinskog rata iz članka 1. ovoga Zakona i prava na mjesečnu novčanu naknadu obiteljske mirovine iz članka 2. ovoga Zakona, nadležna tijela prevest će prema odredbama ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 4.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u »Narodnim novinama«.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Zakona o izmjeni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 65/09.).

Članak 2.

Odredbe članka 60. i 61. ovoga Zakona prestaju važiti u dijelu kojim se propisuje oslobađanja od plaćanja carina danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Članak 3.

Odredbe članka 60. i 61. ovoga Zakona prestaju važiti u dijelu kojim se propisuju oslobađanja od plaćanja poreza na dodanu vrijednost i posebnog poreza stupanjem na snagu Zakona o porezu na dodanu vrijednost i propisa o posebnim porezima usklađenih s pravnom stečevinom Europske unije.

Članak 4.

Vlada Republike Hrvatske uredbu iz članka 1. ovoga Zakona donijet će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 5.

Do donošenja uredbe iz članka 4. ovoga Zakona primjenjivat će se Uredba o uvjetima i postupku ostvarivanja carinskih i poreznih olakšica hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 12/05. i 68/05.).

Članak 6.

Postupci započeti prema propisima koji su važili do stupanja na snagu ovoga Zakona, a nisu okončani rješenjem, završit će se po odredbama ovoga Zakona.

Članak 7.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 137/09.).

Članak 14.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje priznavanje statusa hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, statusa dragovoljca iz Domovinskog rata i priznavanje statusa člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i prava na obiteljsku invalidninu na temelju smrti hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata od posljedica bolesti, pogoršanja bolesti ili pojave bolesti u obrani suvereniteta Republike Hrvatske nakon 31. prosinca 1997. godine iz članka 3. stavka 1. točke 4. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 174/04., 92/05., 2/07., 107/07. i 65/09.).

Članak 15.

Ukinut

Odlukom Ustavnog suda (»Narodne novine«, br. 146/10.) na sjednici održanoj 15. prosinca 2010. godine, ukinut je članak 15. Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 137/09.), Odluka je stupila na snagu 27. prosinca 2010. godine.

Članak 16.

Revizijski postupak i postupci za priznavanje prava na invalidsku mirovinu, najnižu mirovinu, priznavanje statusa HRVI iz Domovinskog rata i prava na opskrbninu koji su započeti prema propisima koji su važili do stupanja na snagu ovoga Zakona, a nisu završeni konačnim rješenjem dovršit će se po odredbama ovoga Zakona.

Članak 17.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 55/11.).

Članak 31.

Postupci započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona nastaviti će se i dovršiti po odredbama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 174/04., 92/05., 2/07., 107/07., 65/09., 137/09. i 146/10.).

Članak 32.

Ministar branitelja pravilnik iz članka 108. stavka 1. točke 16. ovoga Zakona donijet će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Odredbom članka 46. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., u članku 32. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 55/11.) riječi: »Ministar obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti« u odgovarajućim padežima zamijenjene su riječima: »Ministar branitelja« u odgovarajućim padežima.

Članak 33.

Ministar branitelja uskladit će pravilnike iz članka 108. stavka 1. točke 12. i 13. ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Odredbom članka 46. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12.) stupio na snagu 17. prosinca 2012., u članku 32. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 55/11.) riječi: »Ministar obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti« u odgovarajućim padežima zamijenjene su riječima: »Ministar branitelja« u odgovarajućim padežima.

Članak 34.

Do stupanja na snagu provedbenih propisa iz članka 33. ovoga Zakona ostaju na snazi provedbeni propisi doneseni na temelju Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine« br. 174/04., 92/05., 2/07., 107/07., 65/09., 137/09. i 146/10.).

Članak 35.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 140/12.).

Članak 42.

(1) Ništavo je rješenje o statusu ratnog vojnog invalida odnosno HRVI iz Domovinskog rata kao i statusu člana obitelji poginulog ili umrlog hrvatskog branitelja, te o pravu na osobnu i obiteljsku invalidninu i druge novčane naknade po osnovi oštećenja organizma, odnosno rečenih statusa, ako sadržava sljedeću nepravilnost:

– osoba kojoj se priznaje ili od koje se izvodi status i pripadajuća prava temeljem rješenja iz ovoga članka, nije sudjelovala u obrani suvereniteta Republike Hrvatske sukladno članku 2. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 174/04., 92/05., 2/07., 107/07., 65/09., 137/09., 146/10. i 55/11.) odnosno nije sudjelovala u obrani suvereniteta Republike Hrvatske sukladno članku 2. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 108/96. i 23/01.).

(2) O oglašavanju ništavim pojedinačnih rješenja iz stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo će donijeti rješenja u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Protiv rješenja o oglašavanju ništavim rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog upravnog suda.

Članak 43.

Povijesno značajne osobe iz članka 31. ovoga Zakona čiji su posmrtni ostaci iz grobnih mjesta uklonjeni prije stupanja na snagu ovoga Zakona temeljem članka 14. Zakona o grobljima (»Narodne novine«, br. 19/98.), vlasnici groblja su obvezni ponovo pokopati u odgovarajuće grobno mjesto s odgovarajućim natpisom na grobnom mjestu o trošku vlasnika groblja u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 44.

(1) Pravilnike iz članka 32. ovoga Zakona ministar branitelja donijet će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Vlada Republike Hrvatske uskladit će uredbu iz članka 16. ovoga Zakona s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 45.

Ovlašćuje se Odbor za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora da utvrdi i objavi pročišćeni tekst Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.

Članak 46.

U Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 174/04., 92/05., 2/07., 107/07., 65/09., 137/09., 146/10. i 55/11.), riječi: »ministar obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, u odgovarajućim padežima zamjenjuju se riječima: »ministar branitelja« u odgovarajućim padežima, a riječi: »Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti« u odgovarajućim padežima zamjenjuju se riječima: »ministarstvo nadležno za branitelje« u odgovarajućim padežima.

Članak 47.

Postupci započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona nastaviti će se i dovršiti po odredbama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 174/04., 92/05., 2/07., 107/07., 65/09., 137/09., 146/10. i 55/11.).

Članak 48.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u »Narodnim novinama«.